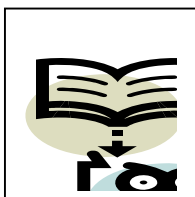

Základná škola, Vrútocká 58 , 82104 Bratislava

Školský vzdelávací program
pre 1. stupeň ZŠ –ISCED 1
3. ročník – Školský rok 2010/2011

Školský vzdelávací program

Základná škola – 1. stupeň

Názov - motto : „Každý môže dostať šancu byť uvedomelý, produktívne mysliaci, skutočný víťaz.“

Názov ŠkVP:

Dajme šancu jazykom

Stupeň vzdelania : ISCED 1

Dĺžka štúdia: 2-ročná

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Základná škola, Vrútocká 58, Bratislava 2

Názov školy:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Adresa:

VRÚTOCKÁ 58, 821 04 BRATISLAVA II

IČO:

31780831

Riaditeľ školy:

RNDr. DARINA BEZÁKOVÁ

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:

Mgr. JANKA SANTEROVÁ, zástupkyňa riad. školy pre 1. stupeň

Zriaďovateľ:

Mestská časť Bratislava – Ružinov

Adresa:

Mierová 21, 827 05 Bratislava

Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy/ školského zariadenia: 31. 8. 2010

Dátum prerokovania v rade školy/ rade školského zariadenia: 9. 9. 2010

Platnosť dokumentu od : 1. 9. 2010

Podpis riaditeľa

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Škola patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava- Ružinov. Je jedinou školou v lokalite Trnávka, situovaná v príjemnom a tichom prostredí Rapošovho parku. Štruktúrou je úplná, počet žiakov v priebehu roka kolíše od 270 do 320. Počet žiakov a tried podľa ročníkov:

Počet žiakov: 317 + 28 žiakov Kurzu na doplnenie základného vzdelania

1. stupeň : 10 tried- 184 žiakov   2. stupeň : 8 tried – 133 žiakov   ŠKD : 5 tried -123 žiakov

1. ročník :	3 triedy	5. ročník :	2 triedy	1.oddelenie:	1.a+ 1.b
2. ročník :	2 triedy	6. ročník :	1 trieda	2.oddelenie:	1.b +1.c
3. ročník :	3 triedy	7. ročník :	1 trieda	3.oddelenie:	2.a+3.c+4.a
4. ročník .	2 triedy	8. ročník :	2 triedy	4.oddelenie:	2.b+3.c+4. +5.a
		9. ročník :	2 triedy	5. oddelenie:	3.a+3.b

2. Charakteristika žiakov

Naša škola je jedinou školou v lokalite Trnávka. Spádová oblasť dochádzania žiakov do školy sú všetky ulice z Trnávky a Studená ulica z príľahlej oblasti Zlaté piesky. Zo všetkých žiakov je 32 začlenených, so vzdelávaním ktorých máme niekoľkoročné skúsenosti. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú diagnostikované väčšinou komunikačné poruchy učenia a správania. Žiaci našej školy dosahujú vo všeobecnosti priemernú úroveň, majú slabé vôľové vlastnosti, malú citlivosť k dosiahnutiu lepších vyučovacích výsledkov. Potrebujú neustále povzbudzovanie a motiváciu k sebaapresadeniu. Na 1. stupni však pribúdajú usilovní a talentovaní žiaci každý rok vo väčšom počte.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Počet učiteľov je dostatočný, kolíše v rozpätí od 24 do 29; v tomto školskom roku -25, (z nich 2 muži)

1. stupeň – 12 učiteľov, ŠKD- 5 vychovávateľiek – odborná a pedagogická spôsobilosť : 100 %
2. stupeň – 13 učiteľov(vrátane výchovného poradcu)-odborná a pedagogická spôsobilosť: 96 %
1 školský špeciálny pedagóg na plný úväzok, 1 školský psychológ na plný úväzok,(spomedzi učiteľov : 1koordinátor protidrogovej prevencie, 1 koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu, 1 koordinátor environmentálnej výchovy a 1 koordinátor školy podporujúcej zdravie).

Spolu: pedagogických zamestnancov : 30   odborných zamestnancov: 2

Ďalšie personálne zabezpečenie školy : 1tajomníčka a personalistka školy, 1 ekonómka školy, 1 školník, 3 upratovačky, 1 vedúca školskej jedálne, 4 kuchárky.

Spolu : 43 zamestnancov

4. Dlhodobé projekty

Škola každoročne realizuje – krátkodobé i dlhodobé projekty v spolupráci s inými organizáciami, napr.: protidrogové programy, environmentálne a sociálne programy, programy dopravnej výchovy, projekt kariérového poradenstva, športové projekty, (napr. Otvorená škola- oblasť športu), projekty IKT, projekty UNICEFU, stretnutia s významnými osobnosťami a pod.

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

5. 1. Údaje o rade školy

Termín ustanovenia rady školy	25. 6. 2008	—
	Meno a priezvisko	Zvolený / delegovaný za
Predseda rady školy	Mgr. Iveta Matulová	pedagogický zamestnanec školy
Podpredseda rady školy	Ing. Anna Valková	nepedagogický zamest. školy
Zapisovateľ	PaedDr.Marta Balážová	pedagogický zamestnanec školy
Členovia	Ing. Pavol Šmilňák	poslanec miestneho zastupiteľstva
	Peter Izdenczy	rodič
	Ing. Mária Halpertová	rodič
	Mgr. Jana Širková	rodič
	Ing.Vanda Bednáriková	rodič
	PaedDr.Zuzana Kurucová	poslankyňa miestneho zastupiteľ.
	JUDr. Miloslav Hrádek	poslanec miestneho zastupiteľstva
	Ing. Peter Turlík	poslanec miestneho zastupiteľstva
Počet zasadnutí RaŠ v šk. roku	3	

5. 2. Spolupráca s rodičmi :

Rada rodičov sa stretáva 5-krát do roka, počas rodičovských združení, pri 90 %-nej účasti všetkých rodičov, jej činnosť má dobrú úroveň. Rodičia sa spolupodieľajú na riešení niektorých problémov a škola ich pomoc vo veľkej miere pociťuje. Žiadala by sa však ešte väčšia aktivita zo strany ostatných rodičov, hlavne ich spolupráca pri výchove a vzdelávaní detí, väčšia účasť na RZ (hlavne 2. stupeň) a viac sponzorskej pomoci a darov. Možno konštatovať, že naše požiadavky sa snaží rada rodičov vždy splniť. Každá konzultácia s rodičmi je vedená v priateľskej atmosfére bez konfliktov a vedie k úspešnému riešeniu problému s kompromisným stanoviskom. Trpezlivý prístup k deťom a rodičom, sústavné pôsobenie na rodičov vedie k zmene povedomia rodičov pozitívnym smerom.

5. 3. Spolupráca s inými subjektami :

1. spolupráca s Občianskym združením Trnávka
2. spolupráca s MŠ Piesočná a Rádiova v Trnávke
3. spolupráca s Klubom dôchodcov v Trnávke
4. spolupráca s miestnou knižnicou v Trnávke
5. spolupráca so strediskom environment. výchovy pri MÚ Ružinov
6. spolupráca s KR PZ BA II
7. spolupráca s agentúrou špecializovaných služieb
8. spolupráca s CVČ ESKO na súťažiach, olympiádach, športových a voľnočasových aktivitách
9. spolupráca s CPPPaP v BA
10. spolupráca so ZSPŠ chemickou, SOŠ na Ivánskej ceste a inými SŠ v BA
11. spolupráca s UPSVaRom v BA pri riešení závažných vých.-vzdelávacích problémov žiakov
12. spolupráca s DK Ružinov účasťou na kultúrno-vzdelávacích podujatiach žiakov
13. spolupráca s MPC Ševčenkova a MPC Tomašíkova v Bratislave na ďalšom vzdelávaní ped. zamestnancov
14. spolupráca s MÚ Ružinov vo všetkých oblastiach riadenia školy
15. spolupráca s dopravným podnikom a dopravným ihriskom
16. spolupráca s redakciou novín Ružinovské Echo a TV Ružinov
17. spolupráca s Colným úradom v BA
18. spolupráca s Ligou proti rakovine
19. spolupráca s Červeným krížom
20. spolupráca s OZ Človek v ohrození
21. spolupráca so Zbernými surovinami v BA 2
22. spolupráca s firmou RAJO – mliečny program
23. spolupráca s LVS na Hrdličkovej ul., SZŠ na Nevádzovej, Karpatskej ulici a Jelenej ulici
24. spolupráca so špeciálno-pedagogickou poradňou na Háľkovej ulici

6. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

6.1 Priestorové podmienky školy

Priestorové podmienky školy plne vyhovujú každodennej prevádzke vých.-vzdeláv. procesu. Budova školy je dostatočne veľká, zateplená s novou fasádou, triedy sú svetlé, čisté, priestrané, vyhovujúce psychohygienickým potrebám žiakov /nové plastové okná, žalúzie, umývadlo, odpadkový kôš/. Sociálne zariadenia na všetkých 4 poschodiach sú zrekonštruované, a tiež sprchy, soc.zariadenia a šatne pri telocvični. Vo všetkých soc. zariadeniach tečie teplá a studená voda. V škole využívame 17 tried, tieto odborné učebne : veľkú telocvičňu, 1väčšiu spoločenskú miestnosť-cvičebňu, kuchynku, knižnicu, PC učebňu a jazykové laboratórium, menšiu spoločenskú miestnosť. Vyučujúci využívajú 1 zborovňu, 11 kabinetov. Každá trieda má svoju priestranú šatňu. Škola má 1 veľké školské ihrisko s bežeckou antukovou dráhou, pevno zabudovaným basketbalovým košom, pevno zabudovanými 2 ks hádzanárskych bránok, pieskové doskočisko s rozbehovou dráhou, školský areál ŠKD, záhradu, veľký areál, plný zelene a stromov. Antuková dráha je čiastočne zarastená burinou, potrebujeme do nej investovať, podávame každoročne projekty na zrenovovanie športových objektov.

6. 2 Materiálno-technické podmienky školy

- Z fondu RZ OZ Trnávka sa každý rok zakúpia nové lavice a stoličky pre 1- 3 triedy
- dostatočné množstvo výpočtovej techniky ktorá je priebežne dopĺňaná a modernizovaná, internet v kanceláriách vedenia školy, v zborovni, v kabinetoch školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, výchovného poradcu, v 24 PC v PC učebni a jazykovom laboratóriu so slúchadlovou zostavou
- dostatočné množstvo kancelárskej techniky a audio a video techniky, 2 ks -interaktívna tabuľa – ako učebné pomôcky pre žiakov
- zabezpečovacie signalizačné zariadenie školy

- chýbajú odborné učebne – využívajú sa ako kmeňové triedy
- vybavenosť nábytkom v jednotlivých učebniach , kabinetoch a kanceláriách je dostatočná, avšak tento nábytok je zastaralý a opotrebovaný. Modernizácia je finančne nákladná a z rozpočtových zdrojov nie je možná. Finančné prostriedky z prenájmov sa zatiaľ využívajú na dôležitejšie rekonštrukčné práce, ale v budúcnosti počítame aj s touto možnosťou modernizácie
- vybavenosť učebnými pomôckami je v celku dostačujúca, zastaralé pomôcky sa postupne každý rok vymieňajú za modernejšie na zefektívnenie vyučovania

7. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na: upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi.

7. 1 Psychohygienické podmienky

1. Dodržiavanie pitného režimu prostredníctvom nápojových automatov, školského bufetu, mliečného programu a programu ovocných štiav RAJO
2. Dodržiavanie desiatovej prestávky a veľkej prestávky pre zdravý pohyb detí
3. Dodržiavanie BOZP, organizačného a pracovného poriadku
4. Rozvrh hodín žiakov a pedagógov spĺňa psychohygienické podmienky
5. Popoludňajšie vyučovanie obmedzené iba na 3 vyuč. hodiny – výchovné predmety
6. Každý rok sa uskutoční škola v prírode a lyžiarsky kurz
7. Poskytujeme služby škol. špec. pedagóga a šk. psychológa, vých. poradcu žiakom a rodičom
8. Zrekonštruované všetky soc. zariadenia
9. Priestrané kabinety na prípravu a oddych ped. zamestnancov
10. Veľký areál školy - zdravý pohyb žiakov
11. Obedy zabezpečované šk. jedálňou
12. Každá trieda má svoju vlastnú šatňu
13. Návšteva kultúrnych podujatí, výlety, exkurzie žiakov
14. Posedenia zamestnancov pri rôznych príležitostiach- odbúravanie pracovného stresu
15. Hygienické potreby všetkých žiakov v každej triede
16. Samostatné triedy žiakov v ŠKD a samostatný areál hier pre žiakov ŠKD
17. 2x do roka vykonaná deratizácia budovy školy
18. Veľká telocvičňa s príslušným sociálnym zariadením

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Hlavné všeobecné ciele :

- a) nadaných žiakov vyzdvihnúť
- b) nepriebojných žiakov povzbudiť
- c) žiakov s poruchami učenia začleniť

Hlavné konkrétne ciele : Chceme, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti. Znamená to, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu. Dôležité je, aby sa nezabudlo ani na vedomosti ani na spôsobilosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť, aké informácie majú hľadať, ako ich zaradiť do systému.

Ďalšie ciele:

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí
- zaviesť nové formy a metódy práce

Konkrétna realizácia :

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch.

Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Vel'ký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka. Cieľom bude, aby žiaci získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky. Vyčleníme hodiny na relaxačné cvičenia pre žiakov aj učiteľov.

2. Zameranie školy

Chod školy vychádza z jej tradícií a špecifik, ktorými sa už dlhšie vyznačuje ako jediná škola v lokalite Trnávka, patriacej do mestskej časti Ružinov. Sme menšia škola, počet žiakov sa za posledných päť rokov pohybuje v rozpätí 270 až 320 a z nich 95 % pochádza z Trnávky. Mnohí žiaci prichádzajú do 1. ročníka ustráchaní, nepriebojní, odmietajú vyniknúť, naopak, iní, talentovaní školu

reprezentujú na mnohých súťažiach. Cieľom nášho pôsobenia a riadenia je pripravovať všetkých žiakov na život v 3. tisícročí, na nový životný štýl, ku ktorému z morálneho hľadiska patria:

- **správny vzťah k sebe, spolužiakom, dospelým**

- **správny rebríček životných hodnôt**

- **kladný vzťah k spravodlivosti**

- **správny vzťah ku komunikácii, k sebahodnoteniu, sebahodnoteniu, sebahodnoteniu, sebahodnoteniu a uplatneniu v živote**

- **správny vzťah ku zdravému spôsobu života bez škodlivých telesných a zdravotných návykov**

Objem pridelených finančných prostriedkov na optimálny chod školy však postačuje iba školám s dostatočným počtom žiakov, s väčšou naplnenosťou. Menšie školy však na nižší počet žiakov čiastočne doplácajú, pretože množstvo financií nestačí pokryť mzdové a prevádzkové náklady škôl. Udržať hospodársky chod školy, školského klubu a školskej jedálne nie je v dnešnom finančne znevýhodnenom školstve vôbec jednoduchý.

Riadenie musí byť z tohto dôvodu zamerané na získavanie finančných prostriedkov zo štátneho i mimorozpočtového (mimoštátneho) zdroja. Všetky školské i mimoškolské aktivity musia smerovať k dôležitému cieľu – získaniu nových žiakov , príchodom ktorých sa zvyšuje aj prílev finančných prostriedkov zo štátnej dotácie. To je v súčasnom vysokokonkurenčnom školskom prostredí veľmi ťažké. Sľubným by mohla byť výstavba nových bytov a rodinných domov v Trnávke a zároveň presvedčivosť našej školy pre rodičov pri výbere budúcej školy. Všetky popoludňajšie aktivity by mali smerovať k získaniu prostriedkov zo súkromného zdroja (prenájom). Jedným z najväčších finančných zdrojov by malo byť OZ Trnávka, z ktorého očakávame podporu zo strany rodičov a inej občianskej verejnosti. Motivačným prvkom výchovno – vzdeláv. procesu by malo byť podávanie projektov, vyhlásených MŠ SR na finančné granty a ich realizácia. Pre správny chod školy je tiež dôležité vytvoriť priaznivú pracovnú atmosféru bez stresu, nervozity a zbytočného napätia.

Chod školy musí nadväzovať na špecifiká, v ktorých škola vynikla, naďalej ich rozvíjať a upevňovať.

Oblasti, v ktorých škola dosahuje :

- **dobré výsledky**
  1. výtvarné súťaže
  2. športové súťaže
  3. recitačné súťaže
  4. práca s integrovanými žiakmi
  5. počet aktivít do ktorých sa škola zapojila, alebo ktoré organizovala
  6. počet individuálnych vzdelávaní, kurzov, seminárov a prednášok zamestnancov počas šk. roka

- **nedostatky vrátane návrhov opatrení**
  1. vyššia absencia žiakov zo soc. znevýhod. prostredia - **opatrenie:** pravidelná evidencia a vykazovanie absencie na MÚ oddelení školstva a soc. politiky, spolupráca s UPSVaRom, pozývanie rodičov a pohovor s nimi
  2. priemerný prospech žiakov školy, spôsobený väčším počtom detí rodičov so stredoškolským a základným vzdelaním a väčší počet detí zo soc. znevýhod. prostredia – **opatrenie:** individuálny prístup zo strany pedagóg. zamestnancov
  3. menší počet žiakov intelektovo nadaných

4. väčší počet individuálne integrovaných žiakov - opatrenie: systematická práca škols. špec. pedag. a škols. psychológa + individuálny prístup učiteľov v spolupráci so ŠPP a CPPPaP
5. slabá ústretovosť zo strany časti rodičovskej verejnosti vyplývajúca z predchádzajúcich bodov-
opatrenie: úzka spolupráca s Radou rodičov a Radou školy, zapájanie rodičov do školských aktivít
6. slabšia účasť rodičov v niektorých triedach 2. stupňa na rodičov. Združeníach, vyplývajúca z predchádzajúcich bodov
opatrenie: úzka spolupráca s Radou rodičov a Radou školy, zapájanie rodičov do školských aktivít

Reálne ciele a aktivity v oblasti výchovno–vzdelávacieho procesu /vrátane materiálno-technických/

- ⊗ Pravidelne reprezentovať školu v telesnej výchove a získať umiestnenie od 1. po 3. m. v okresných a krajských športových súťažiach
- ⊗ Pravidelne reprezentovať školu vo výtvarných súťažiach, najmä Európa v škole a získavať 1-3. miesto
- ⊗ Využívať PC zručnosti pedagogických zamestnancov, ktorí všetci získali certifikát spoločnosti mc.edu.s.r.o. o IKT a zdokonaľovať metodické postupy pri vyučovaní
- ⊗ Zaviesť internet do všetkých kabinetov pedagog. zamestnancov
- ⊗ Pravidelne obnovovať a dopĺňať internetovú stránku školy
- ⊗ Pravidelne obstarávať nové potrebné pomôcky pre vyučovací proces
- ⊗ Každý rok zakúpiť lavice a stoličky pre jednu až dve triedy
- ⊗ So súhlasom RŠ a RR nainštalovať kamerový systém školy a kódovaného vrátnika a zvýšiť tak bezpečnosť žiakov i zamestnanov školy
- ⊗ Získať fin. prostriedky z projektov Otvorená škola a iných projektov
- ⊗ Pokračovať v projektoch Správaj sa normálne a Prevencia kriminality v spolupráci s KR PZ v Bratislave a MV SR
- ⊗ Pokračovať v projektoch SEV pri MÚ Ružinov v oblasti environmentálnych aktivít
- ⊗ Pokračovať v práci na projektoch Škola podporujúca zdravie, Infovek, Otvorená škola – oblasť športu, Adamko hravo – zdravo, Noc v knižnici , UNICEF, Detský čin roka a i.
- ⊗ Pokračovať v projekte Kariérového poradcu, zameraného na správnu orientáciu v kariére pre ž. 9. roč., zapájať do projektu aj žiakov nižších ročníkov
- ⊗ Pokračovať v práci s 0- tým ročníkom pre žiakov s odloženou školskou dochádzkou
- ⊗ Spoločnou prácou a vzťahmi –učiteľ- žiak – rodič udržať talentovaných žiakov 5. ročníka, aby neodchádzali na gymnáziá
- ⊗ Zrekonštruovať priestory nad školskou jedálňou, zriadiť v ňom 3 oddelenia ŠKD, zmodernizovať ich novým zariadením a pomôckami
- ⊗ Realizovať kurzy a vzdelávania pre pedag. zamestnancov ohľadom nových foriem výchovno-vzdeláv. práce
- ⊗ Opraviť drevený obklad v telocvični, vyčistiť a premaľovať radiatory
- ⊗ Novým projektom škol. psychológa a škol. špec. pedagóga pomáhať žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ⊗ Podporovať vyučovací proces formou dňa otvorených dverí, školy v prírode, lyžiarskeho a plaveckého výcviku, poznávacích exkurzií do zahraničia

V oblasti mimovyučovacích aktivít / vrátane materiálno-technických/:

- ⊗ Pokračovať v popoludňajšej krúžkovej činnosti na vzdelávacie poukazy a prispieť k čo najväčšej spätosti žiakov so školou, zabrániť bezcieľnému túlaniu žiakov po uliciach
- ⊗ Organizovať hromadné kultúrne aktivity a podujatia na kultúrne poukazy a splniť ich pôvodný zámer – prezentovať dostupnou formou kultúru všetkým žiakom bez rozdielu

- ⊗ Pozývať do školy každý rok jednu osobnosť z politického, kultúrno-spoločenského života, napr. Františka Mikloška – bývalého učiteľa našej školy, Dušana Rapoša – režiséra, podľa otca ktorého bol pomenovaný park pri škole, Borisa Al-Kalagihho – bývalého žiaka našej školy, výborného dabingového herca,
- ⊗ Svojpomocne, brigádnicky vymaľovať triedy, udržiavať areál školy
- ⊗ Zakúpiť univerzálne brány pre futbal, hádzanú, basketbalové koše a zabudovať ich na školskom ihrisku, vybudovať čelné oplotenie ihriska
- ⊗ Prezentať školu v médiách ale hlavne osobnými stretnutiami s rodičmi predškolákov v MŠ
- ⊗ Podporovať stretávanie žiakov detského parlamentu, zloženého zo zástupcov tried 4. ročníka a 2. stupňa
- ⊗ Vymeniť lavičky v areáli ŠKD – vytvoriť malú školu v prírode
- ⊗ Pokúsiť sa v spolupráci s autoškolou a ministerstvom dopravy vybudovať v areáli ŠKD dopravné ihrisko
- ⊗ Zmodernizovať školskú knižnicu a napojiť ju na IKT – využívať ju na rôzne besedy so spisovateľmi, súťaže v prednese
- ⊗ Naďalej získavať fin. prostriedky z prenájmov telocvične, bytu p. školníka, zubnej ambulancie, zo zberu papiera a pod.
- ⊗ Školu zviditeľniť v celoslovenskom školskom časopise „Pán učiteľ“
- ⊗ Pravidelne sa zúčastňovať stretnutí riaditeľov škôl celého Slovenska na pôde ZŠŠS a prispievať k výmene skúseností na poli riadenia
- ⊗ Vybudovať posilňovňu v náradovni telocvične alebo v suteréne, ktorá by slúžila žiakom, všetkým zamestnancom i rodičom
- ⊗ Obnovovať v spolupráci so zriaďovateľom –MÚ Ružinov zariadenie školskej kuchyne a jedálne a dohliadať na zdravé stravovanie žiakov

Stupeň vzdelania ISCED 1

3. Profil absolventa – ukončenie výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Absolvent 1. stupňa našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií a prezentať ich, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, ovládať základy svetového jazyka, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy. Sme škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol aj usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

Škola postupuje podľa Metodického pokynu č.7/2009- R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy, článku 4 (postup pri hodnotení žiaka), bodov 11, 15, 19 a 20:

Po splnení podmienok a ukončení denného štúdia primárneho vzdelávania (1. stupeň ZŠ) vo 4. ročníku ZŠ sa uvedie každému žiakovi na konci klasifikačného obdobia –na konci školského roka do doložky vysvedčenia prvýkrát text: „ Žiak/žiačka získal/la primárne vzdelanie.“

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa každý rok v doložke na vysvedčení na konci školského roka uvedie: „ Žiak /žiačka sa vzdelával/la podľa individuálneho vzdelávacieho programu.“

4. Pedagogické stratégie

Vo všetkých predmetoch podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, názorných pomôcok ,s využitím IKT, vyučovanie pomocou diskusií, kurzov, projektov, tematických exkurzií, výletov , školy v prírode, vystúpení, zapojení rodičov , dňa otvorených dverí a iných aktivít.

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg a školský psychológ poskytnú odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy **formou nového projektu**.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby-hlavne **zážitkovým vyučovaním**

Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás **potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov**, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Delenie žiakov na skupiny :

Na hod. cudzieho jazyka deliť žiakov do najvyššieho počtu 17

Na hod. telesnej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 25

Na hod. etickej a náboženskej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 20

Na hod. technickej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 17

Na hod. informatiky deliť žiakov do najvyššieho počtu 12

Skupiny Školského klubu detí spájať do najvyššieho počtu 25

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením- počet : 32 z toho: 9- 1. stupeň, 23- 2. stupeň

- spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie), resp. so špeciálnou školou,
- odborné personálne zabezpečenie (servis špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda, výchovného poradcu, asistenta učiteľa, absolvovaná odborná príprava pedagogických pracovníkov školy), utvorenie a práca odborného tímu,
- spolupráca s rodičmi a ďalšími subjektami podľa potreby,
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie týchto žiakov (špeciálne učebnice, učebné a kompenzačné pomôcky a pod.),
- individuálny výchovno-vzdelávací program- vypracováva ho triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom; spolupráca so zákonným zástupcom

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia - počet : približne 20, oficiálne vedení na UPSVaRe: 6 - 10 žiaci

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

1. Multikultúrna výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov dejepis, etická výchova geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať formou kurzu so psychológom v septembri a v októbri časovej dotácii 5 hodín.

3. Environmentálnu výchovu začleníme do učebných osnov a časovotematických plánov všetkých predmetov.

4. Mediálnu výchovu začleníme do učebných osnov slovenského jazyka, občianskej výchovy, etickej výchovy.

5. Dopravnú výchovu budeme realizovať na dopravnom ihrisku v špecializovaných kurzoch v priebehu škol. roka, tiež formou projektu **Póla radí deťom**.

6. Ochranu života a zdravia budeme realizovať formou účelového cvičenia- v dĺžke 5 vyučovacích hodín praktickej časti : pobyt v prírode

7. Tvorbu a prezentáciu projektov budeme realizovať v predmetoch SJL, M, Prv pomocou IKT

III. Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy . Na spätnú väzbu medzi žiakom a zákonným zástupcom budeme využívať **žiacku knižku a internetovú žiacku knižku**.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

2. Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať na základe :

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod. formou pohovoru a hodnotiaceho záznamu na konci školského roka

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené,

- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠkVP.

Dôraz je kladený na:

-konštatovanie úrovne stavu,

- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Hodnotenie môže byť realizované aj formou webovej stránky.

Monitorujeme priebežne:

- Podmienky na vzdelanie
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

O kľúčových kompetenciách sa zvykne hovoriť ako o novom fenoméne vo vzdelávaní. Tento pojem vznikol v približne 70-tych rokoch 20 storočia v oblasti ekonómie, kde predstavoval súbor špecifických požiadaviek na uchádzača o prácu. Do oblasti vzdelávania prešiel koncom 90-tych. Ak vezmeme v úvahu čas, ktorý ubehol odvtedy, čo sa začali pedagógovia venovať kľúčovým kompetenciám, je celkom pochopiteľné, že teória kľúčových kompetencií nie je ešte úplne sformovaná a taktiež ešte neexistuje ucelená a všeobecne prijatá definícia kľúčových kompetencií. Pre vytvorenie bližšej predstavy uvádzam nasledujúce dve definície kľúčových kompetencií. Ako prvú uvediem definíciu kľúčových kompetencií, ktorú uvádza profesor Turek vo svojej publikácii *Kľúčové kompetencie* : „Kompetencia je správanie (činnosť alebo komplex činností), ktoré charakterizuje vynikajúci výkon v niektorej oblasti činnosti. Kľúčové kompetencie sú najdôležitejšie kompetencie z množiny kompetencií. Sú vhodné na riešenie celého radu väčšinou nepredvídateľných problémov, ktoré umožnia jedincovi úspešne sa vyrovnáť s rýchlymi zmenami v práci, osobnom i spoločenskom živote.“

Kontrolný a hodnotiaci systém musí na ZŠ prechádzať zmenami, pretože nimi prechádza celá škola. Vplyv týchto zmien pociťujú nielen učitelia, ale aj žiaci a ich rodičia. Najdôležitejšie kritéria hodnotenia ich výchovno – vzdelávacej činnosti je potrebné zmeniť a presne definovať. Definovanie kritérií evalvacie prinesie súbor identifikátorov, ktoré efektívnejšie a kvalitatívnejšie zmapujú napĺňanie jednotlivých častí výchovno – vzdelávacieho procesu. Výhodiskom pre tvorbu kritérií kľúčových kompetencií sú samotné ciele vzdelávania. Kľúčové kompetencie na ZŠ tvoria :

U učiteľa:

1. Dosahovanie vzdelávacích cieľov
2. Rozvoj učenia žiakov

3. Podpora práce s informáciami
4. Podpora sociálnych , komunikačných, pracovných zručností
5. Podpora evalvácie a autoevalvácie

U žiaka:

1. Dosahovanie vzdelávacích cieľov
2. Podpora učenia sa
3. Podpora práce s informáciami
4. Podpora sociálnych , komunikačných a pracovných zručností
5. Podpora spätnej väzby

1.Matrica výrokov kompetencie k dosahovaniu vzdelávacích cieľov

P.č.	Výrok	1	2	3	4
1.	Nadväzuje na učivo v súlade s ČTP				
2.	Stanovuje ciele v súlade so štandardami				
3.	Prezentuje učivo vecne správne				
4.	Podporuje chápanie súvislosti				
5.	Usmerňuje činnosť žiakov k naplneniu cieľov				
6.	Vyžaduje dôsledné plnenie pravidiel a zásad				
7.	Zaraďuje metódy vedúce k samostatným záverom				
8.	Dodržiava obsah v súlade s osnovami				

•

IV. Školský učebný plán pre 3. ročník zameraný na povinný cudzí jazyk-anglický

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín v týždni			Poznámky
		<u>Povinné</u>	<u>Voliteľné</u>	<u>Spolu</u>	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6	2	8	Treba posilniť
	Anglický jazyk	3		3	Nový predmet
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	1	4	Treba posilniť
	Informatická výchova	1		1	

Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	2	Treba posilniť
	Vlastiveda	1		1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	1	Nový predmet
Človek a hodnoty	Etická / Náboženská výchova	1		1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1	
	Hudobná výchova	1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	0	2	
Spolu		20	5	25	

V. UČEBNÉ OSNOVY- 3. ročník

Názov predmetu: **Slovenský jazyk a literatúra**

Časový rozsah: 8h/t

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť tzv. tvorivé písanie. Považujeme ho i za prostriedok preniknúť do významovej a estetickej hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o akékoľvek spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. V minulosti, chápeme tým obdobie posledných desaťročí, sa kládol v materinskom jazyku dôraz najmä na zvládnutie jazykovej zložky predmetu, kde učiteľ zdôrazňoval potrebu ovládať pravopis jazyka (syntax, morfológiu, lexikológiu), pričom písomná a ústna komunikácia bola podhodnotená.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský v 3. ročníku ZŠ má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť písať a čítať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získajú práve v 3. ročníku ZŠ. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládnuť na primeranej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania si žiaci zdokonaľujú osvojené tvary písmen a číslic (latinka) s druhého ročníka s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v stredne dlhých ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu, poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, sformulovať krátku správu.

2.Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehĺbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej a písomnej)

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave sú rôzne a rôzni autori ich odporúčajú používať individuálne. Ide najmä o to, aby boli čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho ktorého žiaka. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľa.

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania.

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkostí sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie – spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o **klúčové/** základné / kompetencie.

Zaraďujeme sem :

Poznávacie a rečové kompetencie

I.Percepčno – motorické zručnosti

1. čítať celé texty
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať stredne dlhý text

II. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi

2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 3. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu
2. pri čítaní vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť znelú a neznelú hlásku slova, ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni .
2. Osvojiť si výslovnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ vidí, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo podrobne reprodukovať.

III.Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu
3. Naučiť žiaka verejne prezentovať a obhájiť svoj názor

Slovenský jazyk

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

1. Samostatne písať texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
2. Prečítať podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a správnu výslovnosť.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

1. Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatrieďovať.

Tvorivé zručnosti

1. Tvoriť vlastný text.
2. Ústne prezentovať vlastný text.

3. Napísať príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
4. Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
5. Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
6. Zdramatizovať prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

1. Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
3. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Literárna výchova

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
2. Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
3. Výrazne čítať úryvky z literatúry pre deti a mládež.
4. Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
5. Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné zručnosti

1. Zostaviť osnovu prečítaného textu.
2. Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
3. Prerozprávať obsah prečítaného textu.
4. Zostaviť osnovu prečítaného textu.
5. Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
6. Prerozprávať obsah prečítaného textu.
7. Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
8. Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
9. Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
10. Hodnotiť postavy literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
11. Odlišovať prozaické a básnické texty.
12. Odlišovať umelecké a náučné texty.

Tvorivé zručnosti

1. Zreprodukovat' a zdramatizovat' časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
2. Napísať krátky prozaický útvar.
3. Tvorit' jednoduché rýmy.
4. Inscenovat' kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1. Orientovat' sa v školskej a verejnej knižnici.
2. Budovat' si vlastnú knižnicu

Stratégie vyučovania

Pre dosiahnutie vyššie uvedených cieľov a k získaniu spomínaných kompetencií a zručností je potrebné využívať nielen klasické formy vyučovania, ale aj inovované metódy práce so žiakmi. Pri vyučovaní slovenského jazyka a literatúry sa využívajú nasledujúce metódy a formy práce :

- Samostatná práca
- Skupinová práca
- Riadený rozhovor
- Dramatizácia textov
- Umelecké stvárnenie textov
- Vyučovanie s prvkami dramatickej výchovy
- Vyučovanie v priestoroch školskej knižnice
- Projektové vyučovanie
- Exkurzie, divadelné predstavenie
- Prezentácie na verejnosti
- Besedy, diskusie, prednášky

3.Učebné zdroje

- Učebnica Slovenského jazyka pre 3. ročník ZŠ
- Čítanka pre 3. ročník ZŠ
- Pracovný zošit

4.Obsah vzdelávania

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: slovenský jazyk

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a rečových kompetencií* a súbor *jazykových termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardami musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike. Časové úseky sú vymedzené dva:

1. Do konca druhého ročníka
2. Do konca štvrtého ročníka

V zhode s týmto rozdelením sa budú organizovať všetky formy mimoškolskej kontroly výsledkov vzdelávania.

Obsahové štandardy slovenského jazyka

ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA A PRAVOPIS

- abeceda
- bodkočiarka
- úvodzovky
- priama reč, uvádzacia veta
- výslovnosť
- spodobovanie
- obojaké spoluhlásky
- vybrané slová – príbuzné slová
- rozdeľovanie slov na slabiky
- rozdeľovanie predponových slov
- slabičné a neslabičné predpony

VÝZNAMOVÁ / LEXIKÁLNA ROVINA

- predpona

- odvodené slová
- synonymá
- antonymá
- ustálené slovné spojenia
- slovníky

TVAROVÁ / MORFOLOGICKÁ ROVINA

- podstatné mená – všeobecné / vlastné
  - rod – mužský, ženský, stredný
  - číslo – jednotné, množné
- prídavné mená
- zámená – osobné – základné, privlastňovacie
- číslovky – základné
  - Radové
- príslovky
- slovesá
- predložky

SLOH

- odsek
- jednoduché rozprávanie – ústne/písomne
  - úvod, jadro, záver
  - časová postupnosť v rozprávaní
- opis – ústne/písomne
  - predmetu
  - obrázku/ilustrácie
  - osoby
- umelecký a vecný text
- názor
- diskusia – argument
- krátke správy – SMS, e-mail
- oznam
- správa
- pozvánka
- plagát
- vizitka
- kľúčové slová
- koncept
- reprodukcia ústna
- cieľný rozhovor (interview) - inzerát - reklama

Slovenský jazyk a literatúra

Časť: literárna výchova

Úvod

Obsahový vzdelávací štandard vymedzuje sústavu *poznávacích a čitateľských kompetencií* a súbor *literárnych termínov*, ktoré v časovom úseku vymedzenom týmito vzdelávacími štandardmi musia byť *povinne zaradené* do obsahu vzdelávania na každej škole tohto typu v Slovenskej republike. Časové úseky sú vymedzené dva:

1. Do konca druhého ročníka
2. Do konca štvrtého ročníka

V zhode s týmto rozdelením sa budú organizovať všetky formy mimoškolskej kontroly výsledkov vzdelávania.

Obsahové štandardy literárnej výchovy

VŠEOBECNÉ POJMY

- umelecká literatúra
- poézia
- próza
- divadelná hra
- literatúra pre deti
- televízia
- rozhlas
- film
- hlavná myšlienka

LITERÁRNE ŽÁNRE

- príslovie
- porekadlo
- pranostika
- bájka
- rozprávka – ľudová
Autorská
- povesť
- komiks

ŠTYLIZÁCIA TEXTU

- prirovnanie
- dialóg

ŠTRUKTÚRA DIELA

- verš
- strofa
- odsek
- kapitola
- literárna postava – hlavná postava
Vedľajšia postava
- dej

METRIKA

- rým

Pojmy

Písanie:

Samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, arabské číslice
Písmená: malé, veľké, písané, tlačené

Zvuková stránka jazyka:

Slabiky, slová, delenie hlások na : samohlásky, spoluhlásky, dvojhlásky
Samohlásky: krátke – dlhé
Spoluhlásky: tvrdé – mäkké
Dížeň, mäkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka
Melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, zvolace, želacej
Slabikotvorné hlásky l, í, r, f
Výslovnosť a výskyt ä

Syntaktická/skladobná rovina

Jednoduchá veta

Triedenie viet podľa obsahu na : oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie

Sloh

Pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie sa, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne

5.KRITÉRIÁ HODNOTENIA

- Kritériá hodnotenia sú jednotne stanovené podľa metodických pokynov z r.2009. Predmet bude hodnotený známku/ klasifikovaný/.

6.METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA

- Ústne skúšanie
- Písomné skúšanie
- Diktáty
- Rozbory

7.MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

- Obsah učiva slovenského jazyka je úzko prepojený s inými predmetmi podľa jednotlivých tematických celkov
- Nové medzipredmetové vzťahy vznikajú v rámci vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia s predmetom
Anglický jazyk

Názov predmetu: **Anglický jazyk**

Počet hodín: 3 hodiny týždenne, 99 hod. ročne

1.Charakteristika predmetu

V súčasnej dobe majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje jazykové zručnosti pri hovorení, počúvaní či už priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu, filmu, televízie. V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi

rozšírená. Cieľom vyučovania anglického jazyka je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na pokročilej úrovni.

Vyučovanie predmetu využíva pozorovacie aktivity, riešenie čiastkových problémov s ohľadom na aktuálne vedomosti detí a úroveň ich poznávacích schopností. U detí sa pestuje pozitívny vzťah k cudziemu jazyku.

2.Ciele predmetu

Základným znakom je komunikatívna orientácia zameraná na výraznú orientáciu k osobnosti žiaka, k jeho súčasným i budúcim komunikatívnym potrebám.

Viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu.

Používaním rôznych materiálov a prácou so slovníkmi viesť k samostatnosti pri štúdiu jazyka.

Dosiahnuť prechod z reproduktívnej do produktívnej formy komunikácie.

Dosiahnuť úroveň uplatnenia vedomostí z funkcie jazyka, t.j. dorozumenie sa v rôznych komunikačných situáciách v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t. j. primeranou znalosťou gramatiky.

Pripraviť žiaka úspešne pokračovať v štúdiu na 2. stupni.

Rozvíjať schopnosti získavať informácie o rôznych témach skúmaním a hľadaním v informačných zdrojoch, Rozvíjať schopnosti počúvať s porozumením prostredníctvom využívania informačných technológií. Interpretovať získané informácie objektívne,

3.Obsah

Charakteristika jednotlivých okruhov v danom ročníku:

Audio hodiny sú časťou prípravy žiakov učenia sa angličtiny len rozprávaním a počúvaním, učiteľ ho absolvuje so žiakmi v dĺžke trvania 10 týždňov a v počte 30 vyučovacích jednotiek. Obsahom je predstaviť angličtinu žiakom v jednoduchej a zábavnej forme. Žiaci sa učia básne, piesne, kreslia si, hrajú sa rôzne jazykové hry, veľa opakujú po učiteľovi, učia sa farby, čísla, vlastné mená, členov rodiny, predmety v triede, pohyby v triede, pokyny učiteľa v angličtine. Osvojujú si slovesá - to be, to have got, zámená osobné, privlastňovacie, ukazovacie, predložky miesta a pohybu, zaužívané frázy, jednoduché otázky, vetné celky napr.: I like..., I don't like...; This is my..., I live in.... Audio kurz môže byť doplnený o nahrávky v anglickom jazyku.

Lexikálna stránka obsahuje osvojenie 150 - 200 nových slov, ich výslovnosť a pravopis, výber slov a slovných spojení je podľa konverzačných okruhov. Žiak začína pracovať s obrázkovým slovníkom, oboznamuje sa s jednoduchým dvojjazyčným slovníkom.

V morfolologickej stránke sa zameriava na charakteristiku slovných druhov a ich špecifické vyčlenenie.

Podstatné meno: jednotné, množné číslo; privlastňovací pád (Peter's book), člen určitý a neurčitý.

Prídavné meno: základné tvary krátkych prídavných mien (napr.: short, tall, big ...)

Zámená: osobné, privlastňovacie, ukazovacie (this, that), tvorenie modelových otázok použitím

opytovacích zámen (What's your name?, Where is your school?)

Číslovky: základné 1 – 20, modelové vety (How old are you?)

Predložky: miesta (in, on, at, next to, under, above, close to), pohybu (up, down)

Spojky: and, but, or

Slovesá: to be, to have, to have got... modálne (can)

Slovesné časy: jednoduchý prítomný, tvorenie otázky, záporu od slovesa - to be

Zvuková a grafická podoba sú zamerané na osvojenie anglickej abecedy (spelling - žiak vie vyhláskovať slovo), správnu výslovnosť „th“ (návčik výslovnosti foném pomocou básní, piesní a pod.)

Syntax sa zameriava na charakteristiku viet podľa modálnosti a vetného obsahu: to be, to have got - otázka, zápor. Správne stanovenie slovosledu: podmet, prísudok, príslovkové určenie miesta (napr.: at home, in the garden). Osvojiť si základnú stavbu: There is/ There are

V rámci daného ročníka majú byť osvojené základné frázy pre jednotlivé komunikačné situácie (predstavenie sa, zoznámenie sa, pozdravy).

Učiteľ sa zameriava na rozvoj rečových zručností t.j. počúvanie (žiak vie reagovať na učiteľove otázky, rozumie základnému pokynu učiteľa, vie reprodukovať slová a jednoduché vety aj po vypočutí kvalitnej nahrávky so zameraním na správnu výslovnosť a intonáciu), hovorenie (žiak sa vie pýtať formou jednoduchých otázok a vie odpovedať na jednoduché otázky), čítanie (s porozumením čítať krátky text 4-5 viet).

4.Stratégie vyučovania – metódy a formy práce

Rozhovor – uplatnenie v procese vysvetľovania, objasňovania a opakovania učiva.

Beseda – dialogická forma.

Práca s demonštračným obrazom – tam, kde nie je možné pozorovať skutočnú situáciu. Využitie práce s počítačom, práce na interaktívnej tabuli, využitie internetu ako bežného informačného zdroja.

Využitie didaktických hier.

Využitie práce s pracovným zošitom. Praktické cvičenia na rozvoj schopností pri samostatnom rozhodovaní.

5.Učebné zdroje

Učebnica, pracovný zošit, pracovné listy, PC – internet, interaktívna tabuľa, encyklopédie, karty s rôznymi obrázkami, knihy, vlastné zhotovené názorné pomôcky.

6.Hodnotenie predmetu

- V 3. ročníku predmet klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 7/2009 z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet bude hodnotený známku/ klasifikovaný/.

7.Medzipredmetové vzťahy

Mediálna výchova, Enviromentálna výchova, Ochrana života a zdravia, Etická výchova - osobnostný a sociálny rozvoj, žiak sa stáva komunikatívne zdatným, vie prezentovať svoje myšlienky, Tvorba projektov na rôzne témy – žiak si precvičuje prezentačné a komunikačné schopnosti pred celou triedou, rozvíja tvorivosť a fantáziu.

Názov predmetu : **M a t e m a t i k a**

Počet hodín : 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

1.Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe.

Vzdelávací obsah **matematiky** na 1.stupni je rozdelený do 5 tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni explicitne nemá byť zastúpený každý tematický okruh:

Čísla, premenná a počtové výkony s číslami

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a merania

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, odôvodnenie , dôkazy

Vyučovací predmet **matematika** zahŕňa:

= elementárne matem.poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote/osobnom,občianskom,pracovnom/

= vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia

= súhrn vekuprimeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka

= informácie dokumentujúce potrebu matematiky pre spoločnosť

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti matematických poznatkov v praxi.

2.Ciele vyučovacieho predmetu:

Spoločenské ciele:

výchovno-vzdelávací proces má smerovať k tomu, aby žiak:

= sa podieľal spolu s ostatnými predmetmi na primeranom rozvíjaní schopností používať prostriedky IKT /počítače,kalkulátory/ k vyhľadávaniu ,spracovaniu a uloženiu informácií

= formoval mravné vedomie

- = rozvíjal tvorivé myslenie
- = získaval skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód
- = získal základné matematické poznatky a schopnosti

Inštitucionálne ciele:

výchovno-vzdelávací proces má smerovať k tomu, aby žiak:

- = s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numer.výpočtov spamäti, písomne, rozvíjal numerické zručnosti
- = riešením úloh a problémov budoval vzťah medzi matematikou a realitou
- = na základe využitia induktívnych metód rozvíjal matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- = získaval a rozvíjal zručnosti súvisiace s procesom učenia sa
- = systematickým, premysleným a diferencovaným riadením si upevňoval kladné morálne a vôľové vlastnosti

Špecifické ciele:

výchovno-vzdelávací proces má smerovať k tomu, aby žiak:

- = vedel čítať a písať viacciferné čísla
- = vedel pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prir.čísel do 10 000
- = vedel sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky
- = vedel riešiť jednoduché a zložené SÚ
- = vedel riešiť nepriamo sformulované SÚ,SÚ s neprázdny prienikom
- = vedel zobrazit čísla na číselnej osi, porovnávať čísla, zaokrúhľovať čísla na 10 a 100
- = vedel sa orientovať v číselnom rade 0 až 10 000(prvý, posledný, hneď pred, za...)
- = vedel pochopiť súvislosti medzi násobením a sčítaním
- = vedel násobiť a deliť v obore do 20
- = vedel SÚ na priamu úmernosť, na násobenie a delenie v obore do 20
- = vedel rysovať priamky a úsečky, vyznačovať úsečky na priamke a danom geomet.útvare
- = vedel rysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary.
- = vedel merať dĺžky úsečky v milimetroch a centimetroch, odhad dĺžky
- = poznal jednotky mm, cm ,dm, m, km

- = vedel premieňať jednotky dĺžky
- = vedel stavbu telies z kociek na základe plánu
- = vedel kresliť plán stavby z kociek
- = dodržiaval presnosť pri meraniach a úhľadnosť pri rýsovaní

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

„Spoločný postup, prostredníctvom ktorého učiteľ privedie žiaka k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kompetencií.“

Pre kľúčovú kompetenciu: „Schopnosť tvorivo riešiť problémy“

- jednoznačne vyjadriť problém
- identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých ich pozorovaných vlastností
- objasnenie jednoduchej slovnej úlohy činnosťou, voľbou vhodného modelu
- vedieť rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov
- riešenie hravých a zaujímavých úloh
- používať osvojené vedomosti aj v iných predmetoch – medzipredmetové vzťahy

3.Stratégia vyučovania:

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada

od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa riadiť zásadami:

- viesť žiakov k samostatnosti a tvorivosti
- dbať na to, aby žiaci získané vedomosti vedeli vhodne prezentovať
- aktivizovať žiakov pri vlastnej učebnej činnosti rôznymi formami samostatnej práce, sebakontroly a sebahodnotenia

Podmienkou úspešného učenia žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia žiakov je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia.

Učiteľ musí k jednotlivým žiakom pristupovať individuálne, partnersky. Na hodinách matematiky dosiahnuť dobrý vzťah **učiteľ – žiak**, získať dôveru, vzájomný rešpekt, pod-

porovať kladné vzájomné vzťahy, odbúravať stres, striedať metódy a formy výučby.

4. Učebné zdroje:

Učebnica

Pracovný zošit

Číselná os

Magnetická tabuľa

Geometrické tvary – sada pomôcok

Kartičky – príklady na numeráciu, násobenie a delenie

Vlastné zhotovené názorné pomôcky

5. Obsah vzdelávania:

Tematický celok	Obsahový štandard	Výstupový štandard
<p>1.Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20</p> <p>(30 h)</p>	<p>1. Zavedenie násobenia,delenia.</p> <p>2. Nácvik násobenia,delenia,počítanie spamäti,automatizácia spojov.</p> <p>3. Riešenie SÚ- na násobenie,delenie, na priamu úmernosť</p> <p>4. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.</p> <p>5. Propedeutika zlomkov/rozdeľovanie na polovice,tretiny,..../</p>	<p>- Pohotovo počítat' po 2, 3, 4, 5, ...</p> <p>- Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov.</p> <p>- Poznať znak násobenia./</p> <p>- Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát.</p> <p>- Vedieť násobiť č. 1 a 0.</p> <p>- Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.</p> <p>- V obore do 20 riešiť SÚ na násobenie a delenie.</p> <p>- Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>- Pochopiť delenie ako odčítanie od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel.</p> <p>-Poznať znak delenia:/.</p> <p>- Deliť č.1, vedieť, že nulou sa nedelí.</p> <p>- Zmenšiť dané č. delením niekoľkokrát.</p> <p>- Vedieť spamäti všetky spoje nás. a del. v obore do 20.</p> <p>- Vedieť deliť na rovnaké časti, podľa obsahu.</p>
<p>2. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>(25 h.)</p>	<p>1.Vytváranie čísel. Rozšírenie prir.čísel v obore do 10 000.</p> <p>2.Zobrazovanie č. na číselnej osi, porovnávanie č. a ich zaokrúhľovanie na 10, 100.</p> <p>3.Propedeutika rozvoja prir.č. v desiatkovej sústave.</p> <p>4.Číselná os.</p> <p>5.Nerovnice(propedeutika).</p> <p>6.SÚ na porovnávanie.</p> <p>7.Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km.</p> <p>8.Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premeny.</p>	<p>- Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla.</p> <p>- Počítat' po 1000,100,10,1.</p> <p>- Rozložiť troj- a štvorciferné č. na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne.</p> <p>- Zobrazovať a porovnávať č. na čís.osi i pomocou znakov >,< ,=.Riešiť nerovnice.</p> <p>- Poznať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prir.čísel.</p> <p>- Vedieť zaokrúhľovať, poznať algoritmus pri zaokrúhľovaní č. na 10.</p> <p>- Riešiť SÚ na porovnávanie³⁰ v obore do 10 000 .</p> <p>- Vedieť porovnávať jednotky</p>

6.Kritéria hodnotenia:

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych výkonov sa má učiteľ riadiť zásadou, že zisťovať a hodnotiť u žiaka treba to, čo žiak vie a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať

jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu.

Stupnica hodnotenia: 100% - 92% = 1

91% - 82% = 2

81% - 50% = 3

49% - 25% = 4

25% - 0% = 5

Hodnotenie:

Formy hodnotenia:

- ústne skúšanie
- písomné cvičenia
- písomné a kontrolné práce
- päťminútovky
- pochvaly
- Používať stupnicu známok 1 - 5. Predmet bude hodnotený známku/ klasifikovaný/.

7.Medzipredmetové vzťahy:

Výrazné vzťahy sú medzi matematikou ,informatickou výchovou, slovenským jazykom, prírodovedou a vlastivedou a to v oblasti aplikácií, ale aj motivácií.

Názov predmetu: Informatická výchova

Časový rozsah: 1h/t, 33h/r

1. Charakteristika predmetu

Informatika/ informatická výchova má dôležité postavenie vo vzdelávaní, rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej komunikácie, pri vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov,...

2.Ciele predmetu

Cieľom informatickej výchovy je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Cieľ je zameraný na osobnostný rozvoj žiaka a na tvorbu postojov. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Výchovné a vzdelávacie stratégie:

Žiak má:

- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu,
- samostatne o svojom konaní a správaní sa rozprávať a odpovedať na kladené otázky,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt
- dokončiť začatú prácu
- IKT využíva aj na rozvoj svojich vedomostí, pri vypracovávaní úloh z jednotlivých predmetov
- nezneužíva prítomnosť na internete, nenavštevuje spoločensky nevhodné a nebezpečné stránky

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch: používať spisovnú slovenčinu a odbornú terminológiu pri práci s PC.

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky: zaujímať sa a osvojiť si nové prvky s oblasti IKT.

Spoločenské a občianske kompetencie: využívať IKT nie len pre oddych a zábavu ale i pri kontakte s okolím – komunikácia s ľuďmi, prezentovanie seba a svojich zručností.

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie: sledovať kultúrny, športový, spoločenský život, zaujať k tomu svoje stanovisko a vyjadriť názor, tvoriť závery.

Naučiť sa učiť: prostredníctvom nových technológií.

3.Stratégia vyučovania

K organizačným formám:

Žiaci väčšinou pracujú samostatne pri počítači. Učiteľ pripraví žiakom aktivity, ktoré žiaci vykonávajú pod dohľadom a s podporou učiteľa vlastným individuálnym tempom. Hlavný metodický prístup je konštruktivizmus. Žiaci musia mať dostatok príležitostí experimentovať, skúmať a tvoriť. Treba venovať dostatočný čas na nácvik jemnej motoriky, ktorá je potrebná na prácu s myšou. Vo veľkej miere sú zastúpené metódy: rozhovor, ukážka, demonštrácia, vlastná tvorba, skupinová práca,...vyučovacia hodina prebieha v učebni informatickej výchovy.

4.Učebné zdroje

Učebné osnovy, časovo-tematické plány, výkonový štandard, učebnice informatickej výchovy, výukové programy /CD/, internet, obsah vzdelania v celku,...

5.Obsah vzdelania

I. Učivo:

Informácie okolo nás	16 h
Komunikácia prostredníctvom IKT	7 h
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	4 h
Princípy fungovania IKT	4 h
Informačná spoločnosť	2 h

<u>Informácie okolo nás</u>	a/ Práca s textom	3 h	
	b/ Jednoduchá prezentácia		5 h
	c/ Práca s grafikou	3 h	
	d/ Animácie	3 h	
	e/ Zvuky a videá	2 h	

Obsah:

- pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií

Ciele:

- oboznámiť sa s prostredím a nástrojmi jednoduchého graf. editora
- vedieť nakresliť a upraviť obrázkov
- nakresliť a napísať písmená
- oboznámiť sa s prehliadačom – pustiť si hru, hudbu
- ovládať priamy režim jednoduchého programovacieho jazyka
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt

Pojmy:

Pojmy:

- postup, návod, recept
- postupnosť krokov
- detský programovací jazyk, elementárne príkazy, program

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami),
- zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu,
- skladanie obrázkov z menších obrazcov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov,
- riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).

Princípy fungovania IKT

a/ základné témy

4 h

Obsah:

- osvojenie si popisu jednotlivých častí mechanizmov a pochopenie podstaty ich fungovania.

Ciele:

- oboznámiť sa s možnosťami vstupných a výstupných zariadení
- so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečkami
- s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu

Pojmy:

- základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica, tlačiareň
- CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika
- ukladanie informácií, súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- funkcie vybraných klávesov
- práca s tlačiarňou
- uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie
- vytváranie a pomenovanie priečinkov, ukladanie do priečinkov

Informačná spoločnosť

a/ základné témy

2 h

Obsah:

- význam etických, morálnych a spoločenských aspektov informatiky, a možné riziká vznikajúce pri používaní PC

Cieľ:

- oboznámiť žiakov s ukážkami využitia IKT v bežnom živote, pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám
- viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Pojmy:

- informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia)
- voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),
- bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety
- využitie komunikačných možností IKT v škole
- aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...)
- prečo a pred kým treba chrániť počítač

II. Vzdelávacie výstupy

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Získanie základov algoritmického myslenia.

Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarňu,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,

- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,

Princípy fungovania IKT

Žiak dokáže: vypnúť a zapnúť počítač, prihlásiť sa do systému Windows, spúšťať programy pomocou ikoniek na ploche, presúvať okná jednotlivých aplikácií, nájsť programy v základnej ponuke - ŠTART.

Žiak vie: pomenovať jednotlivé komponenty počítača.

Žiak: zapol a vypol počítač, odhlásil konto, prihlásil sa do systému pomocou hesla, spustil programy, ktoré potreboval k výučbe, vedel sa orientovať v ponuke ŠTART.

Informácie okolo nás

Žiak dokáže: použiť základné kresliace nástroje, uložiť svoju kresbu, zvládnuť projekt.

Žiak vie: určiť jednotlivé ponuky v programe, rozdiel medzi pečiatkami a clip-artami a jednotlivými nástrojmi pre prácu s grafikou.

Žiak: pretvoril svoju fantáziu do počítačovej grafiky, nakreslil svoje prázdniny, uložil svoj obrázok, vytvoril projekt.

Informačná spoločnosť

Žiak dokáže: spustiť jednotlivé programy / hry, orientovať sa v základnom menu jednotlivých titulov, rozvrhnúť si čas.

Žiak vie: využívať počítač pre svoj osobný rozvoj a získavanie rozširujúcich vedomostí.

Žiak: spustil titul podľa uváženia, dosiahol vymedzenú metú, precvičil a zopakoval prstoklad.

Komunikácia prostredníctvom IKT

Žiak dokáže: komunikovať prostredníctvom internetu a získavať informácie.

Žiak vie: vytvoriť hľadané kľúčové slovo,

Žiak: vedel základné operácie pri prehliadaní stránok, našiel stránku s informáciami podľa jeho zvolených kritérií.

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Žiak dokáže: riešiť problémy špeciálnymi postupmi pomocou internetu.

Žiak vie: uvažovať nad riešením problému pomocou IKT.

Žiak: využil primerané postupy pri riešení úloh

III. Kritériá hodnotenia

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Prospech žiakov sa môže klasifikovať nasledovne :

Stupeň 1 (výborný)

- ak žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa UO a vie ich pohotovo využívať,
- samostatne a tvorivo pracuje, výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 (chválitebný)

- ak žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa UO a vie ich pohotovo využívať,
- pracuje samostatne a tvorivo , alebo s menšími podnetmi učiteľa, výsledky jeho činnosti sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

- ak má žiak v presnosti, celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa UO a pri ich využívaní nepodstatné medzery,
- podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou odstrániť.

Stupeň 4 (dostatočný)

- ak má žiak v presnosti, celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa UO ako i v ich využívaní závažné medzery,
- vážne chyby a nedostatky dokáže s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

- ak si žiak neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované UO,
- nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.

IV. Metódy a prostriedky hodnotenia

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia: Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom. Dôležitým prvkom je kladná motivácia v procese tvorby – pomoc, pochvala, vyzdvihnutie,...

4.Hodnotenie: Predmet nebude po prerokovaní v pedagog. rade hodnotený známku, ale slovom absolvoval /neabsolvoval.

5. Medzipredmetové vzťahy

-informatická výchova má byť podnetom k používaniu IKT pri príprave na vyučovanie zo všetkých predmetov v danom ročníku – získavanie vedomostí, poznatkov, nových informácií, overovania si vedomostí formou testov, tvorenie úloh, projektov, využitie náučných hier, rozširovanie si kultúrno-spoločenského prehľadu,...

Názov predmetu: **Prírodoveda**

Počet hodín: 2 hodiny týždenne, 66 hod. ročne

1. Charakteristika predmetu

Predmet prírodoveda v sebe spája viaceré prírodovedné disciplíny ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotveda. Jednotlivé oblasti týchto prírodovedných disciplín sú navzájom integrované preto, aby u dieťaťa rozvíjali procesúalnu stránku poznávacieho procesu a postupne dieťa oboznamovali s prírodnými javmi a zákonitosťami.

Vyučovanie predmetu využíva pozorovacie a výskumné aktivity, riešenia čiastkových problémov s ohľadom na aktuálne vedomosti detí a úroveň ich poznávacích schopností. Využitím experimentálneho vyučovania sa u detí pestuje pozitívny vzťah k prírode.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti prírodného prostredia.

Cieľ bližšie špecifikujeme, že prírodoveda má žiakov viesť k:

– spoznávaníu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v informačných zdrojoch, rozvoju

schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne, opisovaniu, porovnávaníu a triedeniu informácií získaných pozorovaním, rozvoju schopností realizovať jednoduché prírodovedné experimenty, tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie, uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívneho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje, poznaniu fungovania ľudského tela, rešpektovania vlastného zdravia a jeho aktívnej ochrany, ochrane prírody a krajiny.

3.Stratégie vyučovania – metódy a formy práce

Pozorovanie - uplatnenie na vychádzkach, v experimentoch a pri poznávaní v kútiku živej prírody.
Rozhovor – uplatnenie v procese vysvetľovania, objasňovania a opakovania učiva.

Beseda – dialogická forma.

Práca s demonštračným obrazom – tam, kde nie je možné pozorovať skutočnú situáciu. Využitie práce s počítačom, práce na interaktívnej tabuli, využitie internetu ako bežného informačného zdroja. Využitie didaktických hier.

Využitie práce s pracovným zošitom. Pokusy. Praktické cvičenia na rozvoj schopností a vlastností pri samostatnom rozhodovaní. Práca s encyklopédiou.

4.Učebné zdroje

Pracovné listy, PC – internet, interaktívna tabuľa, encyklopédie, tlač, škola, okolie školy, domov, príroda, manipulačné obrazy, didaktická technika, glóbus, obrazy zvierat a rastlín, karty s rôznymi obrázkami, knihy, prírodniny.

Požiadavky na výstup

Žiak:

– vie pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota a opísať vietor ako pohyb vzduchu, vie roztriediť ovocie podľa semien a vie vytvoriť pojmovú mapu plody, zelenina, ovocie, vie rozpoznať rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba, vie vymenovať niektoré úrazy a choroby, pozná základný obsah lekárnice, vie si odmerať telesnú teplotu a vie opísať správne čistenie ústnej dutiny, vie sa orientovať v kalendári, vie pripraviť experiment, čo sa vo vode rozpustí a čo nie, vie uviesť návrh zabráneniu znečistenia vody, vie rozoznať listnaté a ihličnaté stromy, vie navrhnúť riešenie ochrany parku, vie zodpovedať, či potrebujú rastliny vodu a vzduch, vie vyhľadať informácie z encyklopédie alebo z internetu, vie zakresliť rastlinu a jej časti, pozná niektoré vybrané rastliny vo svojom okolí, vie ich určiť podľa atlasu rastlín, dokáže pripraviť prezentáciu záverov dlhodobých pozorovaní.

- vie určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov, vie zdôvodniť vlastnosti látok – topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia, vie odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca, odmerať silu silomerom, porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede, pozná jednotky objemu a hmotnosti, jednotky teploty, vie zdôvodniť význam techniky v našom živote, pozná princíp fungovania jednoduchých strojov, vie vysvetliť význam ele. energie, vie vysvetliť vzťah človek-voda-vzduch-pôda, pozná vonkajšie časti živočíchov.

5.Hodnotenie predmetu

V 3. ročníku predmet klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 7/2009 z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet bude hodnotený známku/ klasifikovaný/.

6. Medzipredmetové vzťahy

Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektov – tieto prierezové témy sa prelínajú celým obsahom učiva prírodovedy v treťom ročníku.

7. Obsah

Predmet veku primeranou formou oboznamuje žiakov s vybratými poznatkami z oblasti biológie, fyziky, chémie a zdravovedy, ktoré ich postupne oboznamujú s prírodnými javmi, zákonitosťami v živej a neživej prírode.

Vzdelávací štandard

3. ročník - 2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín ročne

Tematické celky

1. *TC Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch*
2. *TC Technika, technické objavy*
3. *TC Živé organizmy*
4. *TC Slnko, Zem, Planéty obiehajúce okolo slnka*
5. *TC Podmienky života na zemi*
6. *TC Prírodné spoločenstvo, ekosystém*

1. TC Veci okolo nás, meranie vlastností látok...

- Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastností. Zmeny vlastností látok. Voda – vlastnosti vody, Vzduch – čistota, pohyb vzduchu. Porovnávanie a meranie objemu kvapalín podľa valca, meranie hmotnosti, fyzikálne veličiny, hmotnosť, čas, objem teplota, sila. Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek.

2. TC Technika, technické objavy

- Technika okolo nás, jednoduché stroje – páka, kladka,, prevody ozubených kolies v domácnosti, elektrická energia.

3. TC Živé organizmy

- Človek – hlavné vonkajšie časti ľudského tela. Podmienky pre život človeka

- Živočíchy – vonkajšie časti živočíchov, pohyb živočíchov, podmienky života živočíchov

4. TC Slnko, Zem, Planéty obiehajúce okolo slnka

- Otáčanie Zeme okolo svojej osi,
- Slnko a slnečná sústava
- Slnko a život na zemi
- Počasie

5. TC Podmienky života na zemi

- Slnečné žiarenie a živé organizmy, Abiotické zložky a faktory životného prostredia, rozmanitosť podmienok života na zemi, Adaptácia živých organizmov na životné podmienky a ich zmeny, Biotické faktory prostredia.

6. TC Prírodné spoločenstvo, ekosystém

- Štruktúra ekosystému, Lúka – Les – Rybník – More, Zmeny ekosystému, Prírodniny a ľudské výtvary

Názov predmetu: Vlastiveda

Počet hodín: 1 hodina týždenne, 33 hod. ročne

1.Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci. Vlastivedné – motivačné poznávanie začína už v detstve, priestor okolo dieťaťa je plný zaujímavých vecí a potrebujú na ne odpoveď. Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska). S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej republiky musí byť spojené s poznaním histórie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym, historickým prepojením. Vlastiveda (Objavujeme Slovensko) je rozdelená na dve veľké časti, a to Príroda Slovenska a Slovensko v minulosti a dnes. V časti Príroda Slovenska je základom spoznanie vybraných prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä

prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede. (Cestujeme po Slovensku) tretiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Realizácia je prostredníctvom „výletov“, jeden výlet po Slovensku je zameraný na jeden vybraný región. Dôraz je na práci s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti histórie Slovenska.

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorování, skúmaní, tretiaci získavajú vzťah k rodnému kraju. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci pútavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlišiť ich už na pohľad významné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Poznámka: témy nie je nutné preberať v postupnosti ako sú uvedené v učebnej osnove. Je potrebné prispôbiť sa aktuálnym situáciám, napríklad stalo sa niečo významné na Slovensku, udalosť a preto je potrebné sa venovať tejto téme, pretože tretiaci sami prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede.

Kompetencie

Učebný predmet vedie treťiakov k rozvíjaniu: komunikatívnej kompetencie tým, tým umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku, Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť tým, že jednak tretiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod.

3. Obsah

Hlavné témy:

Môj rodný kraj – kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Obec, v ktorej žijem. Spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o rodnom kraji, o kraji v ktorom tretiaci žijú. Premeny prírody rodného kraja počas roka. Príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z okolia. Hodnota práce a peňazí. Starostlivosť o svoje prostredie Náčrt cesty do školy.

Objavujeme Slovensko

Objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska. Naše starobylé a svetonáme pamiatky a ich krásy. Krátka cesta do minulosti, spoznávanie sveta našich predkov.

Cestujeme po Slovensku

Oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu. Vyzdvihnú a odlišia sa vlastivedné osobitosti každého územia. Spoznávanie našej vlasti prostredníctvom povestí, rozprávok a hier (aj s využitím mapy).

3.ročník

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Príbehy Slovenska na obrázkoch

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD

Za tajomstvami prírody Slovenska

Kde sa nachádza Slovensko? Naše rieky. jaskyne Slovenska plné záhad. (Demänovské j., Domica). Lesy. Čo ukrývajú?. Drahokam Slovenska –

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich

Cestujeme v čase – Slovensko v minulosti a dnes

Stratégie vyučovania – metódy a formy práce

Pozorovanie - uplatnenie na vychádzkach, výlety po Slovensku

Rozhovor – uplatnenie v procese vysvetľovania, objasňovania a opakovania učiva.

Beseda – dialogická forma.

Práca s demonštračným obrazom – tam, kde nie je možné pozorovať skutočnú situáciu. Využitie práce s počítačom, práce na interaktívnej tabuli, využitie internetu ako bežného informačného zdroja. Využitie didaktických hier.

Praktické cvičenia na rozvoj schopností a vlastností pri samostatnom rozhodovaní. Práca s mapou.

Vzdelávací štandard

Téma

**Svetové strany, orientácia
podľa svetových strán**

určiť smer na sever podľa
poludňajšieho tieňa, určiť

svetové strany v krajine a významných objektov
v miestnej krajine

Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a ktoré človek	pomenovať v okolitej krajine, čo vytvorila príroda a čo človek odlíšiť prírodné prvky od tých vyrobených človekom
Čas	Kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni	vymenovať mesiace v roku a určiť kedy – ktorý mesiac sa začína jar, leto, jeseň, zima,
Orientácia v mape a pláne mesta	Cesta, plán, nákres mapa, symboly na mape, mapové znaky	opísať (alebo porozprávať vlastnými slovami) cestu do školy alebo zo školy domov a vymenovať
Slovensko		porovnať rôzne obrázky znázorňujúce územie Slovenska a mapu- ukázať na mape a odlíšiť, tri znaky: rieky – modrá farba, pohoria – hnedá farba a nížiny – zelená farba, zapamätať polohu Slovenska na svetadieli (Slovensko leží v Európe), ukázať na mape pohoria Tatry, Nízke Tatry, Pieniny a Malú Fatru, opísať podľa obrázkov pohorie (hornatú krajinu, vrchy, doliny) a vymenovať vybrané činnosti človeka v pohoriach, povedať stručne obsah povesti o vybratom pohorí
Zmeny prírody	Zmeny prírody	charakterizovať zmeny v prírode cez jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa
obec	Obec	povedať názov svojej obce (i presnú adresu) a opísať ju opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – ktoré pozná aj vymenovať, blízka rieka, park a i.), opísať spôsob žitvota obyvateľov obce
Tradície	Sviatočné dni, tradície,	vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci
Mestá	Bratislava, Košice	vymenovať a ukázať na mape naše dve najväčšie mestá (Bratislava a Košice

Hrady a zámky

Hrady a zámky, povest'

ukázat na mape vybraté hrady a zámky, povedat' stručne obsah povesti o vybratom hrade či zámku

Slovensko v minulosti

Poznat' históriu Slovenska

opísať významné časti Slovenska, vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti, , rozprávať vlastnými slovami obsah povesti , priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky

4.Učebné zdroje

Učebnica, PC – internet, interaktívna tabuľa, mapy, tlač, škola, okolie školy, domov, príroda, manipulačné obrazy, didaktická technika, obrazy zvierat a rastlín, karty s rôznymi obrázkami, knihy, prírodniny.

Požiadavky na výstup

Žiak:

- vie sa orientovať podľa svetových strán, vie rozoznať rôzne typy krajín, pozná ako vzniká mapa, rozšíril si vedomosti o Slovensku – napr.: kde sa nachádza, chránené územia, rieky, lesy, atď.
- Spoznal dejiny Slovenska – prečo sa ľudia usadili na našom území, ako vznikol slovenský jazyk, hymna, kto bol Svätopluk, M.R.Štefánik a iní.
- Oboznámil sa so vznikom miest a spoznal historické pamiatky,

5.Hodnotenie predmetu

V 3. ročníku predmet klasifikujeme podľa Metodických pokynov č. 7/2009 z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet bude hodnotený známku/ klasifikovaný/.

6.Medzipredmetové vzťahy

Enviromentálna výchova, Mediálna výchova, Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Tvorba projektov – tieto prierezové témy sa prelínajú celým obsahom učiva vlastivedy v treťom ročníku.

Názov predmetu:	Pracovné vyučovanie
-----------------	----------------------------

Časový rozsah: 1 hodina týždenne, 33 hod. ročne

1.Charakteristika vzdelávacej oblasti

Predmet zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej predmetu pracovné vyučovanie vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávanie sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje

od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

2.Ciele :

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaniu a ošetrovaníu základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností

- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
  - naučení sa pracovať v tíme
  - poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze
- Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:
- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
  - osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
  - vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
  - autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postojú a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
  - chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
  - orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
  - k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
  - k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov

3.Obsah predmetu

Návrh tematických celkov v predmete pracovné vyučovanie 3. ročník ZŠ

Tvorivé využitie technických materiálov 6 h

Základy konštruovania 11 h

Stravovanie a príprava jedál 3 h

Starostlivosť o životné prostredie 10 h

Ľudové tradície a remeslá 3 h

1. Tvorivé využitie technických materiálov 6 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť hodnotiť výsledok svojej práce, interpersonálne spôsobilosti prostredníctvom technických činností realizovaných samostatne i v kolektíve (efektívnosť činností, plánovanie, organizovanie, kontrolovanie a hodnotenie výstupov činností, empatia, riešenie konfliktných situácií, rešpektovanie a tolerovanie odlišností, zodpovednosť, úcta, zodpovednosť za výsledky práce vo vzťahu k rozvoju spoločnosti a životnému prostrediu) - schopnosť chápať význam technickej záujmovej činnosti a zapájať sa do nej	Poznávanie vlastností materiálov Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch, s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odborné-špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov. 1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie	Poznávať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi. Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.

	<p>(balenie), z akého papiera sú listy učebníc, detských kníh...).</p> <p>Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p>2. Textil</p> <p>Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu.</p> <p>Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách.</p> <p>Pracovné námety: výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu.</p> <p>3. Drevo</p> <p>Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.</p> <p>Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať dreviny v okolí, skúmať, kde sú poškodené dreviny a akým spôsobom.</p> <p>Pracovné námety: zvieratká, postavy, príbytky.</p>	
--	--	--

2. Základy konštruovania 11 hodín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>- efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, učiť sa s nimi a od nich,</p> <p>- plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť aktivity tímu ľudí, preberať spoluzodpovednosť za prácu tímu,</p> <p>- vážiť si, rešpektovať, akceptovať a tolerovať odlišnosti iných ľudí, pomáhať im v prípade potreby, dobre s nimi vychádzať, udržiavať harmonické medziludské vzťahy</p> <p>- motivácia a odhodlanie k tvorbe osobne a spoločensky</p>	<p>Obsah tematického celku tvoria 4 tematické okruhy:</p> <p>a) Konštrukcie okolo nás</p> <p>b) Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie</p> <p>c) Technické komunikačné prostriedky</p> <p>d) Technika v doprave</p> <p>a) <i>Konštrukcie okolo nás</i></p> <p>Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia). pre človeka Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a</p>	<p>Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara...).</p> <p>Vedieť urobiť technický náčrt.</p> <p>Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydľí.</p> <p>Poznať význam mostov</p> <p>a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.).</p> <p>Vedieť vybrať vhodný</p>

<p>prospešných technických produktov, - rozvíjanie poznania, že produktívna práca (aj v oblasti techniky) je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti, - poznanie a bezpečné ovládanie techniky – záruka efektívneho využívania techniky vo svoj prospech i prospech iných - orientácia v rôznych odboroch ľudskej činnosti, osvojenie potrebných poznatkov a zručnosti významných pre možnosť spoločenského uplatnenia sa, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu profesijnú orientáciu, možnosti uplatnenia sa na trhu práce (aj napr. v medzinárodnom kontexte)</p>	<p>tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan. b) Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie</p> <p>Uvedený tematický okruh odporúčame zaradiť až po prebratí učiva z prírodovedy o elektrickom obvode a elektrickej vodivosti. Na zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pri nedostatku pomôcok, modulov alebo stavebníc chceme upozorniť na vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie spotrebičov. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou. c) <i>Technické komunikačné prostriedky</i> Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, samé sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií. d) <i>Technika v doprave</i> Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli</p>	<p>materiál na konštrukciu určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického. Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu. Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>
---	---	---

3. Starostlivosť o životné prostredie 10 h

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Význam črepníkových rastlín pre skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia. Cieľavedome pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia.</p>	<p>1.Črepníkové rastliny a životné prostredie Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, ošetrovanie rastlín, kypanie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hlúzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p>	<p>Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavy a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiarňičku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho</p>

<p>Význam zeleniny pre zdravú výživu. (zelenina - zdroj vitamínov, minerálnych látok, ochranných a liečivých látok, vlákniny. Pestrosť a rovnomernosť spotreby zeleniny počas roka Hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny.</p> <p>Význam pokusy a pozorovaní z hľadiska a pochopenia nových poznatkov, z hľadiska objavovania súvislostí, z hľadiska využívania nových informačných zdrojov pre ďalšiu bádateľskú činnosť.</p> <p>Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre skrášľovanie širšieho okolia (škola, bydlisko). Oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou.</p>	<p>2. Poznávanie úžitkových rastlín Poznávanie úžitkových rastlín – ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavky poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p> <p>3. Pokusy a pozorovania Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno-dezinfekčné prípravky).</p> <p>4. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie.</p>	<p>rozmnožovania rastlín pestovaných v KŤP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepnikovať) rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín.</p> <p>Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín.</p> <p>Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.</p> <p>Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojiť si</p>
--	--	---

<p>činnosťou. Využívanie okrasných rastlín k estetickému skrášľovaniu prostredia.</p> <p>Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním. Dosiahnutými výsledkami prejavíť pozornosť a úctu svojim najbližším.</p>	<p>5. Rez a úprava kvetín do váz Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.</p>	<p>postupy bezpečnej práce.</p> <p>Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).</p>
---	---	---

4. Stravovanie a príprava jedál 3 hodiny

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Vie sa vhodne správať počas stolovania. Dodržiava pravidlá stolovania a spoločenského správania. Vie poskytnúť (zabezpečiť) pomoc pri úraze.</p>	<p>Technika v kuchyni – význam. Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí. Výber, nákup a skladovanie potravín . Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potraviny rastlinného pôvodu, - potraviny živočíšneho pôvodu, - typické potraviny v iných krajinách, - potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, - príprava jednoduchého jedla, - príprava narodeninovej torty, - stolovanie. 	<p>Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie. Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.</p>

5. Ľudové tradície a remeslá 3 hodiny

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poznanie vlastných kultúrnych zvykov a tradícií. Poznanie a úcta ku kultúram iných národov/národnostných skupín. Rozvoj kreativity pri</p>	<p>Skúmanie vlastnej kultúry - Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami - Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami.</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne</p>

<p>zhotovovaní produktov. Tvorivá práca v rozličných sociálnych formách (samostatná práca, práca vo dvojiciach, tímová práca)</p>	<p>- Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. - Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití.</p> <p>Spoznávanie ľudových remesiel Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...) Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel. Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	<p>s bohatou históriou.</p>
---	--	-----------------------------

4. Učebné zdroje

Učebné osnovy, časovo-tematické plány, výkonový štandard, učebnice, knihy a časopisy - výtvarne techniky a námety, internet a pod.

5. Hodnotenie:

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známku, ale slovom absolvoval /neabsolvoval.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (vid' kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nie je nutné hodnotiť každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia

Učiteľ má brať ohľad na to, že tvorivý prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami intímny svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka.

Časový rozsah: 1 hodina týždenne, 33 hod. ročne

1.CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Výtvarná výchova (ďalej VV) v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňuje VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti.

Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení, napr. dizajn, fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

- ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE:

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti:

– vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy);

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti:

- **formálne zručnosti:**
- vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);
- žiak dokáže: tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnouženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...), komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu, vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model), vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu, zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov, pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti:

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Mentálne spôsobilosti:

- rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia;

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi žívnymi organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje:

- hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup
- žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula;

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,

- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

3.STRATÉGIE VYUČOVANIA

K organizačným formám:

Pri používaní IKT (tematický rad: Podnety elektronických médií) sa odporúča triedu deliť na 2 skupiny.

Organizácia činnostného vyučovania vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 min. Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do dvojhodinových celkov, prípadne do spoločných projektov s inými predmetmi.

Žiaci väčšinou pracujú samostatne na podnet učiteľa. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety, v ktorých prevažuje kognitívny cieľ.

4.UČEBNÉ ZDROJE

Učebné osnovy, časovo-tematické plány, výkonový štandard, učebnice, knihy a časopisy zaoberajúce sa výtvarnou výchovou a umením – dejiny umenia, výtvarne techniky a námety, internet a pod.

5.OBSAH VZDELÁVANIA

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne).

V metodickej prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej.

Edukačné témy zoradené do metodických radov

Metodické rady	Edukačné témy/výtvarné problémy
1. výtvarný jazyk (základné prvky výtvarného vyjadrovania)	1.1. <u>plošné geometrické tvary</u> – figúra, vecné zobrazenie, zobrazenie z geometrických tvarov

	<p>1.2. priestorové geometrické tvary – 3D objekt z geometrických tvarov</p> <p>1.3. farba – zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb, tóny sivej farby</p>
2. výtvarný jazyk/kompozičné princípy a možnosti kompozície	<p>2.1. tvar/komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov/komunikácie tvarov</p> <p>2.2. mierka – zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciach</p>
3. podnety výtvarného umenia – média, štýly, procesy, techniky, témy	<p>3.1. paketáž – tvar ako obal</p> <p>3.2. materiálový reliéf – otláčanie do hliny, odlievanie do sadry</p>
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	4.1. inšpirácia gréckym umením (témami, procesmi, technikami a materiálmi)
5. podnety fotografie	5.1. dopĺňanie častí fotografie kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou
6. podnety filmu a videa	6.1. priestor filmu, rám, filmová scénografia
7. podnety architektúry	7.1. výraz architektúry – architektonický výraz a prostredie – mimikry, historické a pamiatkové prostredie
8. podnety dizajnu	8.1. grafický dizajn – symbol, znak
9. podnety tradičných remesiel	9.1. bábkarstvo – tvorba bábok
10. elektronické média	10.1. kreslenie prostredníctvom počítača
11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	
12. podnety hudby	
13. synestetické podnety	
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	14.1. podnety prírodovedy – zmeny látok a ich výtvarné využitie
15. tradícia a identita – kultúrna krajina	
16. škola v galérii/galéria v škole	16.1. atribúty inkonografie – čo znamená moje meno
17. výtvarné hry	

6.FORMA HODNOTENIA

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole.

Kritériá hodnotenia

Učiteľ má brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, sebaprojekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka.

Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá. Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň

vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o sebavyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli. Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- **prístup** k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy, - **otvorenosť** voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení, - **cieľavedomosť** riešení, - **záujem** o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok, - **schopnosť** spolupracovať, - **schopnosť** zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- **technické zručnosti** (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi), - **formálne zručnosti** (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka), - **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **vnímania a prežívania**, - **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **predstavivosti a fantázie**, - mentálne spôsobilosti na **úrovni myslenia** (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami, - **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho, - **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známku, ale slovom absolvoval /neabsolvoval.

Názov predmetu:

Hudobná výchova

Časový rozsah: 1 hodina týždenne, 33 hod. ročne

1.Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzikovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ). Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Výhodiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Dobré známa sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

2.Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov, poznania slovenského zvykoslovía, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva, postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.), prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov, prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností, zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom, poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť, empaticky pristupovať k precítению a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje, bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr, získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty, chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Psychomotorické ciele

na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch, dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky. Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa: rozvíjal citový svet žiakov, formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života, vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom, vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

3.Zdroje:

hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska, inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky, príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

4.Metódy a formy práce:

Vokálne činnosti

Obsah

základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlišenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,

práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov, jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas, intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry,

hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte, používanie taktovacích gest, orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky,

Inštrumentálne činnosti

Obsah

hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie, hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok, hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám, tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.

Hudobno-pohybové činnosti

Obsah

reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta, pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh), vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby), pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo, používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte, pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

Obsah

aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať, rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev), rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa, pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon), melódie, sprievodu, sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz, sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,

využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

Obsah

využitie všetkých činností pri predvedení dramatické príbehu.

Kompetencie, vedomosti, zručnosti

Vokálno-intonačné činnosti

Získať základné spevácke zručnosti a návyky.

Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickéj otázke odpoveď, k predvetiu závetie. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky.

Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby Hudobno-pohybové činnosti Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Pohybom vyjadriť náladu. Percepčné činnosti Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod. Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby. Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov. Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.

Hudobno-dramatické činnosti Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame

Výkon

Vedieť správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hymna SR.

Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.

Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby

Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

Postoje

Žiak

si vytvára vzťah k speváckemu prejavu, k slovenskej ľudovej hudbe, vie hodnotiť svoj hudobný prejav a výkon spolužiakov, postupne si vytvára kladný vzťah k hudbe: radosť z elementárneho kolektívneho muzicírovania a spontánneho tvorenia, vnútornú potrebu počúvať hudbu a vedieť ju charakterizovať.

Žiak

spoznáva hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,

rešpektuje špecifiká, pozná a váži si kultúru svojho národa a iných národov,
pochopí morálne posolstvo hudobných rozprávok a príbehov- sociologická funkcia,
získané vedomosti prepája s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora),
využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov

Pri používaní IKT odporúčame triedu deliť na 2 skupiny.

5. Charakteristika a obsah predmetu

Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov HV na primárnom stupni vzdelávania. Centrálné postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú

- v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy majú viesť žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozbere, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje v rámci systematicky premyslenej vokálno-intonačnej a sluchovej výchovy, ktorá uprednostňuje hravý spôsob získavania intonačných a sluchových zručností – čo predstavuje základ rozvíjania hudobných schopností – predpokladu úspešnej realizácie všetkých hudobných činností. Nebojte sa intonovať! Vzhľadom na znížený počet hodín HV v sekundárnom vzdelávaní je intonačná a sluchová výchova veľmi dôležitá, lebo na primárnom stupni vzdelávania získané hudobné schopnosti (najmä hudobná predstavivosť, hudobná pamäť, hudobné myslenie) predurčujú úspešnosť uvedomeného vnímania hudby vo vyšších ročníkoch. Treba však poznamenať, že zámerom vokálno-intonačných činností v 3. ročníku nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť,

- v rámci hlasovej výchovy, kde žiaci získavajú základné spevácke zručnosti

V 3. ročníku sú na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohnute sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova v 3. ročníku popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzikovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom perцепčných činností žiaci 3. ročníka pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania (napr. „podporenie“ dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

Obsah

Slovenské ľudové piesne (najmä detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c¹ – d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové

cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické dopĺňovačky).

Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.

Jednoduché tance. Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok

Kompetencie

Vokálno-intonačné činnosti

Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8.

(bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore

Inštrumentálne činnosti

Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby.

Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu.

Taktovať 2- a 3-dobý

Takt.

Percepčné činnosti

Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe.

Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky. Hudobno-dramatické činnosti Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch

Výstup

Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom

Ovládania hudobného materinského jazyka.

Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.

(bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.

Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku.

Pohybom správne reagovať na hudbu.

Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.

Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Hudobno-výchovný proces

Hodiny hudobnej výchovy majú poskytovať žiakom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicovania, objavovania hudby. Taktiež umožniť žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestovať v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Hudobno-náukové učivo sa vyvodzuje zásadne z piesne a hudobnej skladby. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ má využiť každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov, možnosť prispieť k položeniu základov multikultúrnej výchovy, etické momenty

vnímania hudby ktoré smerujú k socializácii a výchove k empatii, pričom hudobno-výchovný proces usmerňuje a nechá priestor, aby žiaci objavovali zákonitosti hudby i experimentovali s ňou. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činnosti. a zabezpečujú transfer získaných zručností a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

6.Pomôcky

Učebné osnovy, časovo-tematické plány, učebnica, spevník, hudobný zošit, hudobné nástroje, didaktické pomôcky, CD – inštrumentálne skladby, piesne, počúvanie hudby.

7.Hodnotenie:

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známku ale slovom(absolvoval /neabsolvoval)

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Poslaním povinnej voliteľnej predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

2. CIELE

ETICKEJ VÝCHOVY SÚ VYCHOVAŤ OSOBNOSŤ, KTORÁ:

má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života

CIEĽOM ETICKEJ VÝCHOVY AKO POVINNE VOLITEL'NÉHO PREDMETU V PRIMÁRNOM VZDELÁVANÍ JE:

viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

- vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu u žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

3. UČEBNÉ ZDROJE

Názorné ukážky jednotlivých cvičení, pravidiel hier, vybavenie telocvične -náčinie a náradie, prírodný materiál, hudobné nahrávky, periodická tlač, internet,...

4. OBSAH VZDELÁVANIA

etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia

2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

<u>Ciele</u>	<u>Tematický celok</u>	<u>Obsahový štandard</u>	<u>Výkonový štandard</u>	
témy	Socio-afektívny	Konatívny		
Učenie sa efektívne komunikovať s rovesníkmi. Nadobúdanie sociálnych zručností – asertivita, empatia.	<p>Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov</p> <p>dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných, asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).</p> <p>Vcítienie sa do prežívania iných</p> <p>– empatia hľadanie dôvodov na radosť a</p>	<p>- vie vysvetliť pojem komunikácia - vie, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie - vie ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa - rozumie pojmom „, súcit, spolucítanie, vcítienie sa do iného - vie, čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania svoj omyl i na omyl iných - vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“</p>	<p>- chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie - rozumie dôvodom ako sa správať v rizikových situáciách - uvedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých -učí sa vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne postihnutých -chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou - chápe skutočnosť viny a odpustenia -rozumie významu odpúšťania a práva na omyl</p>	<p>- v komunikácii badať snahu o objektívnosť a pravdivosť - vie sa postaviť voči negatívnym javom (šikanovanie..) - odoláva príjemným zvodom na zlé, badať snahu povedať nie - prejavuje pochopenie voči spolužiakom a chorým, zdravotne postihnutým a ľuďom v núdzi -pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody druhej strany</p> <p>- vie požiadať o odpustenie a vie</p>

smútok u seba a u
iných, pochopenie
situácie iných ľudí
prostredníctvom
vlastných zážitkov (u
spolužiakov, a členov
rodiny...),
odovzdávanie radosti
a zmierňovanie
smútku najbližších,
záujem o zdravotne
postihnutých, starých
a chorých ľudí.

Napomáhanie
zvnútorňovania
prosociálnych hodnôt
a postojov.

**Riešenie
konfliktov -
výchova k
zmierlivosti:** právo
na omyl a možnosť
nápravy, význam
odpúšťania v
medziľudských
vzťahoch, rozvíjanie
sebaovládania a jeho
upevňovanie –
prehlbovanie
vzájomnosti i
sebaúcty, súťaživosť
a kooperácia.
**Pomoc,
darovanie,
delenie sa** vnímanie
a prežívanie
prosociálnosti
(základy
starostlivosti o
prírodu, ochrana
zvierat), zámerné
robenie dobra iným,
rozdiel medzi
psychickou a
materiálnou
pomocou, rozdelenie
sa a darovanie v
rámci rodiny a
žiackeho kolektívu,
príprava žiakov na

- vie vysvetliť slovo
„pomoc“ a pozná
rozdiel medzi
psychickou a
materiálnou
pomocou, vie uviesť
ich príklady - pozná
možné reakcie na
pomoc (prijatie,
odmietnutie) -vie
hovorí o kvalitách
svojej školy

-vie ohodnotiť
situácie, kedy prijal
rôzne druhy pomoci a
je ochotný pomáhať -
poznáva kvality a
prednosti školy a teší
sa z nich

odpustiť - badať
jasnú snahu k
spolupráci, - vidí
problémy druhých,
vie pomáhať a
podeliť sa o dobro -
je pripravený
reagovať na
neprijatie pomoci -
vie prispieť k
prezentácii školy -
má záujem o aktívnu
účasť na živote školy

možné neprijatie
dobrá inými. **Naša
škola** poznávanie
kvalít a predností
školy (Čo by som
porozprával o našej
škole priateľovi zo
zahraničia?),
rozvíjanie povedomia
a príslušnosti k svojej
škole – osobnosti,
prostredie, atmosféra,
učebné predmety (Čo
sa mi na našej škole
najviac páči?), účasť
žiakov na živote a
úspechoch školy
(Podieľam sa na
vytváraní dobrej
atmosféry na našej
škole? Ktoré
problémy na našej
škole ma
znepokojujú? Čo
môžem urobiť ja pre
vylepšenie života na
našej škole?).

5.METÓDY PRÁCE

Rozhovor, riešenie problémových situácií, hry na danú tému.

6.HODNOTENIE:

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známkou ale slovom(absolvoval /neabsolvoval)

Názov predmetu: Telesná výchova
--

Časový rozsah: 2h/t, 66 h/r

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Telesná výchova využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku.

2.CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

- vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu u žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú zamerané:

na osobnostný rozvoj: Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

na podporu zdravia: Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

na rozvoj motoriky: Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

na tvorbu postojov: Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

3.VÝCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Žiak :

- má vytvorený základný pojmový aparát,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair – play,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať ,
- má rozvinuté pohybové schopnosti,
- dokáže uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadruje sa primeranou športovou terminológiou,
- interaktívne a kreatívne reaguje na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokáže komunikovať o aktuálnych športových udalostiach.

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- rozvíja priestorové a logické myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- využíva poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využíva informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.
- aktívne využíva informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvorí si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri športovej činnosti
- vie kooperovať pri športových aktivitách,
- je tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- s kamarátmi realizuje aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí
- je iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- má motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

K organizačným formám:

Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

4. UČEBNÉ ZDROJE

Názorné ukážky jednotlivých cvičení, pravidlá hier, vybavenie telocvične -náčinie a náradie, prírodný materiál, hudobné nahrávky, periodická tlač, internet,...

5. OBSAH VZDELÁVANIA

I. Prehľad tematických celkov (TC)

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti 20h
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 20h
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti 10h
4. Psychomotorické cvičenia a hry 10h
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 6h

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Má osvojené základné lokomócie poradové cvičenia a elementárne zručnosti z akrobacie, pozná ich možnosti aplikácie a vníma ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojovanie si základov techniky behov, skokov,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),

Postoje :

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti
- správne vnímať význam poradových cvičení
- prejavuje snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

TC: Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

(Tradičné aj netradičné hry)

Kompetencia:

Je aktívny, spolupracuje a dodržiava dohodnuté pravidlá, osvojuje si zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach. Učí sa manipulovať s náčiním a zosúladiť i svoj pohyb.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka
- dodržiavať zásady fair-play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti

Kompetencia:

Žiak má primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vie ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- pozná správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky
- pozná správne držanie tela a jeho častí,
- pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom

Schopnosti a zručnosti:

- rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- rozvoj tvorivej improvizácie

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry

Kompetencia:

Žiak má primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vníma prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formuje si pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Kompetencia:

Žiak má primerane veku osvojené základné zručnosti: z plávania, turistiky, bicyklovania, z vychádzok do okolia svojho bydliska, ktoré sú zamerané na spoznávanie regiónu, prírodných spoločenstiev, obyvateľstva, kultúry, športu,...

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, pešia turistika a pobyt v prírode, pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so snehom a na snehu,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase
- uskutočňovať vychádzku do blízkeho i vzdialeného okolia obce, dbať na svoju bezpečnosť, vnímať okolie a chápať jeho význam v živote žiaka, mať spoluúčasť na ochrane života, zdravia i prírody.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít ,

- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita,
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách.

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

II. Vzdelávacie výstupy

Obsahový štandard

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.

Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie žinenka, mostík, trampolínka, lavička, rebriny ap.

Základné poznatky:

- zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch,
- základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou,
- základy správnej techniky gymnastických cvičení,

Základné pohybové aktivity:

- beh – rýchly, hod loptičkou,
- kotúle – vpred, vzad, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.

Základné pojmy: *pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty.*

Základné poznatky:

- o pravidlách realizovaných hier,
- o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier,
- o význame hier pre zábavu i zdravie.

Základné pohybové aktivity:

- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním,
- pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných),
- pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých a podobne)
- prípravné športové hry –/zamerané na futbal, tenis/

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.

Základné pojmy: rytmika, tanec –tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti.

Základné poznatky:

- o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav).

Základné pohybové aktivity:

- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
- rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov,
- pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka),
- pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy,

TC: Psychomotorické cvičenia a hry

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív.

Základné pojmy:

- názvy časti tela, polôh tela a jeho správne držanie

Základné poznatky:

- o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin,
- o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.

Základné pohybové aktivity:

- koordinačné cvičenia a hry,
- relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry,
- aktivity zamerané na rozvoj dýchania,
- naťahovacie (strečingové) cvičenia,
- cvičenia na rozvoj flexibility.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, bicyklovaním, vychádzky, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, bezpečnosť na vychádzke,...

Základné poznatky:

- o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období,
- o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode,
- o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode
- spoznávanie svojho bydliska a okolia

Základné pohybové aktivity:

- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode,
- nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,
- chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,
- jazda, hry a súťaže v jazde na bicykli,

Výkonový štandard (požiadavky na spôsobilosti – vychádzajú z kompetencií)

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

- Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách.
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry

- Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.
- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe.
- Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti

- Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry

- Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.
- Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách.
- Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry.
- Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

- Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.
- Ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.
- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.
- Sledovanie života v obci, vedieť charakterizovať jednotlivé objekty a stavby s využitím medzipredmetových vzťahov.

K procesu výučby:

Tematický celok „Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti“ poskytuje veľký priestor na aplikáciu pohybových činností. Zaraďujú sa do neho prvky poradovej prípravy, ktorá má byť funkčná z hľadiska účelnej organizácie činností v priestore, z hľadiska bezpečného pohybu v priestore i z hľadiska efektívneho využívania času na pohybové aktivity. Za vhodné sa považujú predovšetkým hry, v ktorých si nenásilným a veku primeraným spôsobom dané aktivity žiaci osvoja.

Podstatnú časť tematického celku tvorí rozvoj základných lokomócií. Túto časť pohybového vzdelávania treba vnímať ako prípravu pre základné atletické disciplíny – beh, skok, hod. Žiaci si postupne osvojujú elementárne základy techniky týchto činností a postupne ich vzájomné kombinácie napr. chôdza a skok, beh a skok.

Treťou časťou tematického celku sú elementárne zručnosti z akrobacie, ktoré sa vnímajú ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností. Akcentujú sa predovšetkým zmeny polôh, obraty, prevraty, polohy strmhlav a tiež pohyb po zúžených a zvýšených plochách opory. Samozrejme sa tieto činnosti kombinujú so základnými lokomóciami.

Žiaci sa postupne oboznamujú a realizujú jednoduché cvičenia s náradiami. Odporúča sa využívať predovšetkým pružný mostík, trampolíny, fit – lopty.

V tematickom celku „Hry“ sa začína manipulačnými hrami, ktoré nadväzujú na hry charakteristické pre predškolskú telesnú výchovu. Žiaci sa oboznamujú s rôznym športovým ale i netradičným náčiním a spôsobmi manipulácie s ním. Tu sa vytvára veľký priestor na samostatné objavovanie rôznych možností manipulácie s náčiním žiakmi.

Pohybové hry nadväzujú na manipulačné a tvoria významnú časť výučby telesnej výchovy. Odporúča sa proporcionálne zaraďovanie všetkých druhov pohybových hier (skákačky, naháňačky, triafačky ap.) a tiež hier zameraných na rozvoj všetkých pohybových schopností.

V tematickom celku „Kreatívne a estetické pohybové činnosti“ rôznymi pohybovými prostriedkami môže učiteľ dosiahnuť rozvoj požadovaných kompetencií. Široká škála výrazových prostriedkov rytmiky, tanca, tvorivej dramatiky i gymnastiky vytvára podmienky aj pre rozvoj tvorivosti žiakov. Dôraz sa kladie na utváranie a upevňovanie návyku správneho držania tela a estetického a kultivovaného pohybového prejavu za použitia hudby a hud. nástrojov. Základné tanečné kroky a malé tanečné väzby sú základom pre osvojovanie si niektorých regionálnych ľudových tancov, alebo aj tancov moderných.

Tematický celok „Psychomotorické cvičenia a hry“ je vnímaný ako významná súčasť prípravy žiaka na správne držanie tela pri rôznych polohách, správne dýchanie a schopnosť relaxácie, prežívanie pohybu, radosti z pohybu. - sú to základné úlohy, ktoré vedú k získaniu potrebných kompetencií.

Tematický celok „Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti“ za dôležité považuje primerané podmienky na otužovanie sa detí - významný prvok pri prevencii chorôb a upevňovaní zdravia. Aktivity turistického charakteru sú nenáročné a možno ich realizovať počas celého roka. Akcentuje sa predovšetkým chôdza po rôznych povrchoch, terénoch a prekonávanie terénnych prekážok, vychádzky po obci – spoznávanie spoločensko-kultúrnych a hospodársky významných objektov v obci, sledovanie dopravnej situácie po miestnych komunikáciách, sledovanie enviro problematiky, sociálne zloženie obyvateľstva obce,...

Za nevyhnutnú súčasť sa považuje aj realizácia plávania – základného plaveckého výcviku, ktorú uskutočňujeme v rámci školy v prírode.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia

Správne vykonávanie jednotlivých pohybových aktivít – cvičenie, zapájanie sa do kolektívnych športov, hrať fair play, záujem o mimoškolské športové aktivity, celosvetové aktivity / OH, MS,.../

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známku, ale slovom absolvoval /neabsolvoval.

7. Medzipredmetové vzťahy

Slovenský jazyk –správna formulácia pomenovaní jednotlivých úkonov, čítanie tlače,...

Matematika – dvojrad,... tvorba skupín,...

Etika –vzájomná pomoc, empatia,...

Prírodoveda – poznať ľudské telo, jeho možnosti, otužovanie, prekonávanie prírodných prekážok,...DV

Vlastiveda – turistika, kultúrne pamiatky

Hudobná výchova – rytmika pohybu, tanec, dramtizácia,...

Výtvarná výchova- vymedzenie hracieho priestoru, estetické cítenie v pohybe,...

Informatická výchova - informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami,...

Názov predmetu:	Náboženská výchova
-----------------	---------------------------

Počet hodín: 1 hodina týždenne, 33 hod. ročne

1. Charakteristika predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovaci predmet náboženstvo/náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a náboženský (kresťanský) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovaci predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské

myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

2. Všeobecný cieľ predmetu

Vyučovaci predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej

diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Profil absolventa primárneho stupňa

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie neverbálnej komunikácii
- objavuje zmysel symbolického neverbálneho spôsobu komunikácie
- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie
- objavuje potrebu učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- hľadá spôsoby riešenia vzniknutého problému

občianske:

Žiak

- angažuje sa jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije
- konkrétnymi skutkami prispieva k ochrane prírody, má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody

kultúrne:

Žiak

- váži si ľudský život
- učí sa tolerancie
- vníma dôležitosť ľudskej činnosti pre svet
- objavuje krásu stvorenia, prírody
- objavuje krásu človeka

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- buduje vzťah dôvery, formuje zdravé sebavedomie
- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- konkrétnymi skutkami prejavuje úctu ku chorým a starším ľuďom
- je schopný oceniť hodnotu rodiny
- na základe určitej role spolupracuje v skupine, vytvára pozitívny postoj k stvoreným veciam
- identifikuje sa s pozitívnymi predstavenými postavami
- je zodpovedný k druhým, berie do úvahy ich potreby

existenciálne:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
- je otvorený pre vnímanie pozitívnych hodnôt na základe predstavených osobností
- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou
- odhaduje dôsledky vlastného správania a konania
- rozvíja duchovné hodnoty
- rozvíja vlastné svedomie /od heteronómneho k autonómnemu/
- objavuje duchovný rozmer človeka
- spoznávaním seba samého hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave
- rozvíja kritické myslenie, je schopný jednoducho obhájiť svoj názor

- správne posudzuje svoje konanie
- osvojuje si zdravý životný štýl

3. Obsah

UČEBNÉ OSNOVY PRE PREDMET

Ročníková téma: CESTA VIERY

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa. Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedieme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehľbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový cieľ: Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

1. téma: VERIŤ BOHU

Kľúčové pojmy: viera, biblické obrazy Boha, podobenstvo o horčičnom semienku, Božie kráľovstvo, rast, krst

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Jednoduchým spôsobom vysvetliť niektoré biblické obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha. Reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku. Na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve. Opísať obsah krstných sľubov.

Afektívny cieľ: Byť disponovaný pre život kresťanskej viery. V biblických obrazoch vnímať hlbokú výpoveď o Bohu. Na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného. Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.

Psychomotorický cieľ: Formovať osobný život viery. Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.

Obsahový štandard

- viera v Boha
- biblické obrazy Boha
- podobenstvo o horčičnom semienku
- krst (krstné sľuby)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu,
- porozumieť symbolickému významu reči,
- reprodukovat' podobenstvo o horčičnom semienku,
- na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve,
- na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného,
- na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery,
- opísať obsah krstných sľubov,
- otvoriť sa pre formovanie osobného života viery.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- je schopný sa stíšiť,
- číta text s porozumením,
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie,
- je pripravený na odkrývanie obraznej reči Biblie.

k riešeniu problémov:

Žiak

- primerane svojej detskej skúsenosti sa podieľa na riešení modelových úloh.

existenciálne:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia o Božom kráľovstve,
- objavuje duchovný rozmer človeka.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- buduje vzťah dôvery,
- si uvedomuje svoju jedinečnosť.

2. téma: JEŽIŠ UZDRAVUJE

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť podstatu vecí.

Afektívny cieľ: Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať mravný úsudok.

Obsahový štandard

- Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“, ochrnutého)
- rozvoj mravného cítenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého,
- na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné,
- identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie,
- byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- objavuje v biblických príbehoch o uzdravení zmysel symbolického spôsobu komunikácie.

existenciálne:

Žiak

- interpretuje biblické príbehy o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopností vidieť, konať a počuť,
- rozvíja vlastné svedomie.

intepersonálne a sociálne:

Žiak

- prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc,
- je empatický.

kultúrne:

Žiak

- o sa učí tolerancii.

občianske:

Žiak

- o sa angažuje jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije.

3. téma: JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA

Kľúčové pojmy: vina, hriech, zaobchádzanie s vinou, zmierenie s ľuďmi, zmierenia s Bohom

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu a previnenie. Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobenstva o márnoträtom synovi. Reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.

Afektívny cieľ: Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceniť sviatosťnú a mimosviatosťnú význam pokánia.

Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.

Obsahový štandard

- vina, hriech
- Ježiš v dome hriešnika (Zachej)
- Ježiš odovzdáva moc odpúšťať
- sviatosť zmierenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu,
- jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie,
- vnímať vinu ako súčasť života každého človeka,
- reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou,
- reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja,
- osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia,
- prijímať sviatosť zmierenia ako dar,
- oceniť mimosviatosťné formy pokánia,
- oceniť sviatosťnú formu pokánia,
- pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie,

- zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
- podieľať sa na sviatosti zmierenia.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia.

existenciálne:

Žiak

- je schopný jednoduchej reflexie vlastnej viery,
- je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia láska je silnejšia ako ľudské previnenia,
- prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojím svedomím,
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia,
- je pozorný voči rozvoju vlastného svedomia v kontexte biblického príbehu,
- zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou.

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak

- si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia.

4. téma: JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na obraznej reči biblického príbehu vedieť vysvetliť hriech a jeho dôsledky. Vysvetliť pojem hriech. Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní. Nájsť analógiu medzi podobnosťou o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním.

Afektívny cieľ: Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.

Psychomotorický cieľ: Osvojovať si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk konania dobra a vyhýbania sa zlu.

Obsahový štandard

- hriech a dôsledky hriechu
- Veľká noc (Pascha)
- Desatoro (pravidlá pre život v slobode)
- Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podobenstvo o pšeničnom zrne)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky,
- vysvetliť pojem hriech,
- reprodukovat' Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní,
- akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život,
- stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním,
- posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti,
- posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným,
- jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojím svedomím,
- posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu),
- otvoriť sa pre posolstvo prísľubu nádeje.

Rozvoj kompetencií:

k riešeniu problémov:

Žiak

- dokáže zvážiť požiadavky a dôsledky konania na základe poznania Desatora,
- identifikuje hlavné zložky situačného problému,
- pozná podobnosti predchádzajúcich riešení problémov na základe modelovej situácie,
- dokáže formulovať a klásť si otázky,
- prehodnocuje fakty.

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma prepojenie kresťanskej a židovskej tradície,
- intuitívne vníma symbolickú reč rozprávky, legendy a podobenstva,
- intuitívne vníma krásu umenia v slove a obraze.

existenciálne:

Žiak

- stotožňuje sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- objavuje tajomstvo života z pohľadu paradoxu života a smrti,
- vníma hriech ako previnenie voči sebe, iným ľuďom a Bohu,
- rozvíja chápanie princípu hriechu, ktorý je zo strany človeka slobodným a dobrovoľným prerušením vzťahu s Bohom,
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia pri zanedbaní dobra,
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje,
- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním zákona lásky.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania medzi ľuďmi.

občianske:

Žiak

- vníma Desatoro ako etický princíp správania sa človeka,
- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania v ľudskej spoločnosti,
- vníma Ježišov zákon lásky ako základné pravidlo šťastného života človeka,
- intuitívne oceňuje u jednotlivcov prínos viery v Boha pre mravný život spoločnosti.

Prierezové témy

Environmentálna výchova

Žiak

- vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora.

Mediálna výchova

Žiak

- vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní.

5. téma: JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU

Kľúčové pojmy: Eucharistia, chlieb, víno, svätá omša, posledná večera, krížová cesta

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou.

Odlíšiť chlieb od eucharistického chleba.

Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.

Afektívny cieľ: Oceniť potrebu slávenia pre život človeka.

Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve.

Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk aktívnej komunikácie s Bohom počas liturgického slávenia (odpovede, gestá, symboly).

Obsahový štandard

- nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov – Jn 6, 1-13)
- posledná večera (Eucharistia)
- svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou,
- odlíšiť chlieb od eucharistického chleba,
- objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie,
- oceniť potrebu slávenia pre život človeka,
- rozvíjať schopnosť života v spoločenstve,
- uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast.

Rozvoj kompetencií

komunikačné:

Žiak

- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch kresťanského slávenia.

existenciálne:

Žiak

- je pozorný voči liturgickému sláveniu a je pripravený vedome sa na ňom podieľať,
- je pripravený na prvé prijatie Eucharistie v spoločenstve rodiny a farnosti,
- vie dať do súvisu uvedené biblické udalosti a chápe ich ako udalosti, ktoré sa stali základom kresťanskej liturgie.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- rozvíja vo svojom živote rozmer slávenia v spoločenstve rodiny a farnosti.

4.Hodnotenie:

Predmet nebude po prerokovaní v pedag. rade hodnotený známku, ale slovom absolvoval /neabsolvoval.

Na overenie očakávaných výstupov žiaka budeme používať tieto spôsoby, postupy a formy hodnotenia:

1. písomné testy
2. ústne odpovede
3. tvorba projektu a prezentácia

5.Stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

- zadávanie referátov k aktuálnej téme (kompetencie komunikačné, sociálne a personálne, občianske),
- výberom vhodných textov bude žiak motivovaný k čítaniu, následnej analýze a spoločnej diskusii (kompetencia učiť sa, sociálna, personálna, komunikačná),
- organizovanie práce žiakov v skupinách (kompetencie sociálne a personálne, občianske),
- organizovanie exkurzie do kultúrnych inštitúcií (knihnica, múzeum, galéria), čím sa rozvíja estetické cítenie žiakov a vytvára priestor pre diskusiu, analýzu a formulovanie záverov (kompetencie komunikačné, sociálne a personálne, občianske),
- vysvetlenie obsahu danej tematiky s využívaním moderných výchovno-vyučovacích prístrojov (spätný projektor, dataprojektor).

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6.Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú pre žiakov nasledovné učebné zdroje:

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre tretí ročník základných škôl „Cesta viery“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície študentov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí : Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Multimédiá: internet

televízia

Didaktická technika: prenosný spätný projektor

počítače, tlačiareň

kopírovací stroj a skener

video, DVD

dataprojektor

Plán kontinuálneho vzdelávania pre školský rok 2010/2011

Obsah

1 Úvod

2 Plán kontinuálneho vzdelávania

2.1 Identifikácia organizácie

2.2 Východisková legislatíva a úvodné pojmy

2.3 Ciele

2.4 Analýza kvalifikovanosti pedagogických a odborných zamestnancov

3 Profilácia školy

4 Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok 2009/2010

5 Finančné zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania

Prílohy

1 Úvod

Dlho očakávané prebiehajúce zmeny v školstve sú významné a nie sú jednoduché. Nová legislatíva jasne definuje ďalšie smerovanie rozvoja profesionality pedagógov. Profesionálny rozvoj bude zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním ako súčasť celoživotného vzdelávania. Ide o sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí, ktorého cieľom je získať, udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca. Ide o kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti, avšak aj na výkon špecializovaných činností a na výkon riadiacich činností. Dôležité je aj získanie profesijných kompetencií potrebných na splnenie kvalifikačných predpokladov na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu, predmetov študijného odboru alebo na doplnenie kvalifikačných predpokladov.

Rozhodujúcim činiteľom na naplnenie tohto cieľa sa stáva vedenie školy a školského zariadenia, najmä vedúci pedagogický zamestnanec – riaditeľ. Práve on zodpovedá za kontinuálne vzdelávanie, ktoré koordinuje podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania alebo z cieľov výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej činnosti školy a školského zariadenia.

2 Plán kontinuálneho vzdelávania

Základná škola, Vrútocká 58 v Bratislave je samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Štatutárnym orgánom zamestnávateľa je riaditeľka RNDr. Darina Bezáková, ktorá je (zo zákona) oprávnená konať v jeho mene.

Zriaďovateľom základnej školy je Mestská časť Bratislava–Ružinov v zastúpení starostom Ing. Slavomírom Drozdom,

Plán kontinuálneho vzdelávania je prerokovaný na pedagogickej rade školy a predložený zriaďovateľovi.

2.1 Identifikácia organizácie

Názov školy:	ZÁKLADNÁ ŠKOLA
Adresa:	VRÚTOCKÁ 58, 821 04 BRATISLAVA
IČO:	31780831
Riaditeľ školy:	RNDr. DARINA BEZÁKOVÁ
Kontakty :	tel.: 02/43425235, 02/43293722, e-mail: zsvrutocka@pobox.sk
Zriaďovateľ:	Mestská časť Bratislava - Ružinov
Adresa:	Mierová 21, 827 05 Bratislava
Platnosť dokumentu od :	1. 1. 2010

Podpis riaditeľa :

2.2 Východisková legislatíva a úvodné pojmy

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Riaditeľ školy zodpovedá za kontinuálne vzdelávanie, ktoré koordinuje podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania alebo z cieľov výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej činnosti školy alebo školského zariadenia - §35 ods. (9) zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „317/2009“).

Všetky ciele a nové pojmy uvedené v materiáli sú v súlade so zákonom o pedagogických a odborných zamestnancoch a s vyhláškou 445/2009 Z.z o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Pedagogický zamestnanec aj odborný zamestnanec pri výkone pedagogickej činnosti aj odbornej činnosti **má právo na kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj** -§5 ods. (1) písm. f) zákona č. 317/2009.

Náklady spojené s atestáciami a s kontinuálnym vzdelávaním pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov, ktoré sa organizuje **v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania**, uhrádza zamestnávateľ, **len ak s týmto vzdelávaním zamestnávateľ súhlasí** - §57 ods. (2) zákona č. 317/2009.

Škola **plánuje finančné prostriedky** na kontinuálne vzdelávanie svojich zamestnancov **na kalendárny rok priamo v rozpočte**; tieto prostriedky sa použijú v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania – sú teda **účelovo viazané** - §57 ods. (3) zákona č. 317/2009.

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Profesijný rozvoj je proces prehľbovania, zdokonaľovania a rozširovania kvalifikácie a profesijných kompetencií v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti

Kariérový systém je súbor pravidiel ustanovených na zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca do *kariérového stupňa* a na *kariérovú pozíciu*.

Kariérový stupeň vyjadruje mieru preukázaného osvojenia si profesijných kompetencií a náročnosť vykonávania pedagogickej činnosti pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom

Kariérová pozícia vyjadruje funkčné zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca na výkon špecializovaných činností alebo riadiacich činností, ktoré vyžadujú získanie a uplatňovanie príslušných profesijných kompetencií.

Kariérové stupne

Kariérové pozície

a) začínajúci poradca,

a) špecialista-triedny, výchovný a kariérový

b) samostatný prevencie,

uvádzajúci učiteľ, koordinátor protidrog.

c) s prvou atestáciou

vedúci PK, MZ, koordinátor iný- / v OP, PP/

d) s druhou atestáciou prostredia

špecialista detí zo sociálne znevýhodneného

b) vedúci - riaditeľ, zástupca , určené v PP, OP

2.3 Ciele

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania **zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces** nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti **so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.**

Súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca je schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený **reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike.**

Čiastkové ciele

vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov. Zákon umožňuje ich napĺňanie **prostredníctvom vzdelávaní:**

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Poskytovateľom je kmeňová škola. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Atestačné aktualizačné vzdelávanie poskytujú len vysoké školy podľa akreditovaných programov. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.**

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

Pedagogickým zamestnancom – **špecialistom** je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

7. Ak škola má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, **potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad tzv. „pedagogickú spôsobilosť“** pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – **nezískavajú kredity,**

b. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – **nezískavajú sa kredity,**

c. ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – **získavajú kredity.**

Zákon umožňuje napĺňanie čiastkových cieľov **nielen prostredníctvom vzdelávaní,** ale aj:

1. prezentovaním **inovačných postupov práce učiteľa, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborné preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

2. možnosť absolvovať **vzdelávanie v zahraničí**. Ak súvisí s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie **v zahraničí priznávajú kredity.**

2.4 Analýza kvalifikovanosti pedagogických a odborných zamestnancov

a) Zloženie pedagogických zamestnancov školy

Počet zamestnancov školy: 43

Z toho: pedagogickí a odborní zamestnanci: 32 z toho: pedagogickí: 30 odborní: 2

nepedagogickí zamestnanci : 11

Pedagogickí zamestnanci: učelia: 25 z toho nekvalifikovaní: 1

vychovávateľia ŠKD: 5

b) Zoznam pedagogických a odborných zamestnancov :

P.č.	Meno	Kategória PZ	Kariér.stupeň <i>/pedagóg/</i>	Kariérová pozícia	Budúci karié- rový rast
Pedagogickí zamestnanci					
1.	Mgr. Matulová Iveta	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
2.	Mgr. Vidovencová Helena	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
3.	Mgr. Kosegiová Alžbeta	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
4.	Mgr. Kajošová Petra	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
5.	Mgr. Cíchová Jana	uč. 2. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
6.	PaedDr. Balážová Marta	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
7.	Mgr. Boledovičová Alena	uč. 1. stupňa	s. 2. atestáciou	špecialista	-

8. Mgr. Kopalová Eva	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
9. Mgr. Koršňáková Darina	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
10. Ing. Šišoláková Ivana	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s. 2. atestáciou
11. Mgr. Jenikowský Daniel	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
12. Mgr. Viglašová Iveta	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s. 2. atestáciou
13. Mgr. Kuželová Mária	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
14. PhDr. Beranová Viera	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s. 2. atestáciou
15. Mgr. Skovajsová Helena	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s. 2. atestáciou
16. Mgr. Frušová Miroslava	uč. 2. stupňa	nekvalifikovaný	špecialista	samostatný
17. Mgr. Krafčíková Zuzana	uč. 2. stupňa	samostatný	-	s 1. atestáciou
18. Mgr. Kobesová Eva	uč. 1. stupňa	začínajúci	špecialista	samostatný
19. Mgr. Lešová Beata	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s. 2. atestáciou
20. Mgr. Pavlíková Mária	uč. 1. stupňa	samostatný	-	s 1. atestáciou
21. prom.ped. Kovács Ludovít	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	-	s. 2. atestáciou
22. Čopíková Dana	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
23. Mgr. Baková Hana	vychovávateľ	začínajúci	-	samostatný
24. Bc. Domanická Ivana	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
25. Jevočinová Helena	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
26. Zezulová Helena	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
27. RNDr. Bezáková Darina	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	vedúci	s. 2. atestáciou
28. Mgr. Santerová Janka	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	vedúci	s. 2. atestáciou

29. Zlievská Edita	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	vedúci	s. 2. atestáciou
30. Mgr.Holocsiová Rozália	uč. 2. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
Odborní zamestnanci				
31. PhDr. Pavlíková Jana	<i>škol.psychológ</i>	<i>samostatný</i>		<i>s 1. atestáciou</i>
32. Mgr. Klaudová Jana	<i>škol.špec.pedag.</i>	<i>samostatný</i>		<i>s 1. atestáciou</i>

c) Analýza podľa kariérového stupňa – počet zamestnancov

Kariérový stupeň	začínajúci	samostatný	s 1. atestáciou	s 2. atestáciou
Pedagogickí zamest.	2	13	13	1
Odborní zamestnanci		2		
Nekvalifikovaní- 1				

d) Analýza podľa kariérovej pozície

Kariérová pozícia		Triedny učiteľ	Vedúci MZ,PK	Vých.a kariér. poradca	Koordinátor pdr. prevencie	Iný koordinátor / ŠPZ /	Uvádžajúci učiteľ
Špecialista	26	18	4	1	1	1	1
Vedúci zam.	3	-	-	1	-	-	1

e) Zoznam pedagogických a odborných zamestnancov podľa kariérovej pozície

P.č.	Meno	Katégoria PZ	Vyučuje aprobač predmety podľa požiad. školy	Kariérová pozícia	Kariérová pozícia konkrétne
	Pedagogickí zamestnanci				
1.	Mgr. Matulová Iveta	uč. 2. stupňa	SJL, HUV	Špecialista-	tried.uč.,vedúci PK HU pred
2.	Mgr. Vidovencová Helena	uč. 1. stupňa	1.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ

3. Mgr. Kosegiová Alžbeta	uč. 1. stupňa	1.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
4. Mgr. Kajošová Petra	uč. 1. stupňa	3.ročník, ANJ	Špecialista-	triedny učiteľ
5. Mgr. Cíhová Jana	uč. 2. stupňa	SJL, IFV,ETV	Špecialista-	tried.uč.,koordin.pdr. prev.
6. PaedDr. Marta Balážová	uč. 2. stupňa	MAT,IFV	Špecialista-	tried.uč.,vedúci PK PR pred
7. Mgr. Boledovičová Alena	uč. 1. stupňa	1.ročník	Špecialista-	tried.učiteľ,vedúci MZ 1. st.
8. Mgr. Kopalová Eva	uč. 1. stupňa	3. ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
9. Mgr. Koršňáková Darina	uč. 1. stupňa	3.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
10. Ing. Šišoláková Ivana	uč. 2. stupňa	PŘI,CHE,TEH	Špecialista-	triedny učiteľ
11. Mgr. Jenikowský Daniel	uč. 1. stupňa	2.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
12. Mgr. Viglašová Iveta	uč. 1. stupňa	4.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
13. Mgr. Kuželová Mária	uč. 1. stupňa	4.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
14. PhDr. Beranová Viera	uč. 2. stupňa	ANJ, DEJ, TPP	Špecialista-	tried.uč.vých.akariér.porad
15. Mgr. Skovajsová Helena	uč. 2. stupňa	TEV, ETV	Špecialista-	vedúci PK VYCH predmet.
16. Mgr.Frušová Miroslava	uč. 2. stupňa	ANJ, NEJ	Špecialista-	triedny učiteľ
17. Mgr.Krafčíková Zuzana	uč. 2. stupňa	GEO,THD	-	-
18. Mgr.Kobesová Eva	uč. 1. stupňa	2.ročník	Špecialista.	triedny učiteľ
19. Mgr. Lešová Beata	uč. 2. stupňa	MAT, TEH	Špecialista-	triedny učiteľ
20. Mgr. Pavlíková Mária	uč. 1. stupňa	NBV	-	-
21. prom.ped. Kovács Ludovít	uč. 2. stupňa	FYZ	-	-
22. Čopíková Dana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
23. Mgr. Baková Hana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
24. Bc. Domanická Ivana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
25. Jevočinová Helena	vychovávateľ	ŠKD	-	-

26. Zezulová Helena	vychovávateľ	ŠKD	-	-
27. RNDr. Bezáková Darina	uč. 2. stupňa	BIO,SEE	vedúci zam-	riaditeľka školy
28. Mgr. Santerová Janka	uč. 1. stupňa	3.ročník	vedúci zam-	ZRŠ 1. st., uvádzajúci učiteľ
29. Zlievská Edita	uč. 2. stupňa	SJL, VYV	vedúci zam-	ZRŠ 2. stupeň
30. Mgr.Holocsiová Rozália	uč. 2. stupňa	ANJ 1.,2. st.	Špecialista-	triedny učiteľ
Odborní zamestnanci				
30. PhDr. Pavlíková Jana	<i>škol.psychol.</i>			
31. Mgr. Klaudová Jana	<i>škol.špec.ped.</i>			

3. Profilácia školy

Škola je situovaná v príjemnom a tichom prostredí Rapošovho parku v Trnávke. V našej škole bolo v predchádzajúcich rokoch zrealizovaných niekoľko pozitívnych rekonštrukcií a opráv:

Výmena okien za plastové

Rekonštrukcia soc. zariadení

Rekonštrukcia telocvične

Rekonštrukcia budovy školskej jedálne a výmena zariadenia a vybavenia kuchyne.

Školská jedáleň sa teší výbornej povesti medzi ružinovskými školskými jedálňami.

Učebný plán:

Výučba cudzích jazykov – ANJ, NEJ – podľa výberu od 1. ročníka

Na I. stupni –**vyučujeme ANJ:** 1.a 2.roč. –2 hod. týždenne povinne podľa Školského vzdeláv. programu

3. roč. -3 hod. týždenne povinne podľa Školského vzdeláv. programu

4. roč. –3 hod. týždenne- rozšírené vyučovanie anglického jazyka

Na II. stupni - 5. roč – ANJ - 4 hod. týždenne

6. – 9. roč. ANJ 3 hod. týždenne

6. roč. – povinný druhý cudzí jazyk – **nemecký** v počte 1 vyučov. hod. týždenne

7. roč.- povinný druhý cudzí jazyk – **nemecký** v počte 2 vyučov. hod. týždenne

Podľa školského vzdelávacieho programu vyučujeme nový predmet v 5. ročníku – **Tvorba a**

prezentácia projektov v počte 1 hod. týždenne.

Učebňa výpočtovej techniky je doplnená novými počítačmi /celkový počet 24 kusov/ na vyučovanie informatiky na 2. stupni a informatickej výchovy na 1. stupni a taktiež v mimovyučovacom čase na krúžkovú činnosť pre žiakov I. aj II. stupňa. Na všetkých vyučovacích hodinách možno využívať 2 ks interaktívnej tabule.

Školský klub detí - je zriadených 5 oddelení - 123 žiakov

Starostlivosť o integrovaných žiakov s poruchami správania a učenia s individuálnym výchovno-vzdelávacím plánom a pre žiakov vyžadujúcich špeciálnu a psychologickú starostlivosť poskytujú **školský psychológ a školský špeciálny pedagóg**

Orientáciu žiakov II.stupňa pre výber strednej školy a následné budúce povolanie usmerňuje **výchovný a kariérový poradca**

Projekty, do ktorých je škola zapojená : - **Škola podporujúca zdravie**

- **Správaj sa normálne**
- **Póla radí deťom**
- **Projekt Adamko**
- **Noc v knižnici**
- **Strom života**
- **Tenis do škôl**
- **Aktívne globálne školy – Človek v ohrození**
- **Modrá škola**
- **Škola priateľská deťom – UNICEF**
- **Otvorená škola- oblasť športu**
- **Červené stužky**

Žiaci si v mimovyučovacom čase môžu rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti na vzdelávacie poukazy v **18 krúžkoch**:

Práca s PC I., II. Orientálne tance I. a II., Tenisový, Pytagoras-matematický, Turistický I.,II., Loptové hry, Kultúrno- poznávací, Nemecký jazyk, Poznaj svoje mesto I.,II., Pohybové hry I., II., Výtvarná dielňa I.,II., Výtvarný ateliér.

Pre žiakov I. a II. st. organizujeme **školu v prírode**, podľa záujmu **plavecký výcvik**, **lyžiarsky výcvik**, **zahraničný zájazd** a množstvo rôznych zaujímavých aktivít.

Pitný režim v škole - je zabezpečený formou automatu na teplé nápoje, máme školský bufet s možnosťou zakúpenia hygienicky balenej suchej stravy a zdravých nápojov a prebieha školský projekt RAJO- ochutené mliečka a ovocné šťavy každý deň. V priestoroch školy sa nachádza zubná ambulancia. Je zabezpečená doprava žiakov zo Studenej ulice.

Naša škola sa riadi mottom:

Každý človek má svoje prednosti a obmedzenia, každý môže byť uvedomelý, produktívne myslíaci, skutočný víťaz. *Vízia našej školy : nadaných žiakov vyzdvihnúť, nepriebojných žiakov povzbudiť, žiakov s poruchami učenia integrovať.*

4. Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok 2010/2011:

Druhy kontinuálneho vzdelávania a konkrétny záujem pedagóg. a odborných zamestnancov :

1. Adaptačné bez kreditov	Kobesová Eva. od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011
2.Špecializačné kredity áno	Šišoláková I., Matulová I.
3. Funkčné bez kreditov	Zlievská E.,
4.Aktualizačné kredity áno	Cíchová J., Beranová V., Koršňáková , Bezáková D.
5. Vlastné aktualizačné kredity áno	
6. Prípravné atestačné kredity áno	Bezáková D., Santerová J., Skovajsová H., Lešová B., Beranová V., Matulová I.,Kajošová P., Kuželová M.,

7. Inovačné kredity áno	Beranová V.
8.Špecializačné inovačné kredity áno	
9. Funkčné inovačné kredity áno	
10.Kvalifikačné kredity áno	Frušová M., Balážová M., Kajošová P., Kuželová M., Viglašová I., Boledovičová Koršňáková D., Beranová V.

5. Finančné zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania:

Vzhľadom k tomu, že jednotlivé akreditované druhy kont. vzdelávania sa otvárajú v priebehu roka 2010 postupne v MPC, ŠPÚ, ÚIPŠ a i., nie je možné dopredu presne stanoviť koľko pedagog. a odbor. zamestnancov sa ktorého kontinuálneho vzdelávania zúčastní podľa ponuky. V náväznosti na túto skutočnosť nie je možné ani dopredu stanoviť sumár výšky kreditového príplatku pre jednotlivých ped. zamestnancov a zahrnúť finančné prostriedky do rozpočtu školy. Je možné sledovať iba priebeh vzdelávania a počet kreditov pedagog. a odborných zamestnancov. Kredity je možné získať až po ukončení kontin. vzdelávania. Za 30 získaných kreditov patrí pedagog. a odbornému zamestnancovi k platu 6 %-ný kreditový príplatok, za 60 získaných kreditov patrí pedagog. a odbornému zamestnancovi k platu 12%-ný kreditový príplatok. Jednotlivé druhy kontinuál. vzdelávania trvajú rôzne dlhý čas, podľa počtu hodín a prideleného počtu kreditov.

Z týchto skutočností vyplýva, že v kalendárnom roku 2010 zrejme nedosiahne žiadny pedagog. ani odborný zamestnanec minimálny počet- 30 kreditov, potrebných na udelenie 6%-ného kreditového príplatku.

Vedenie školy po prerokovaní s ekonomickým zamestnancom prijalo závery, podľa ktorých:

1. Žiadnemu ped. a odbornému zamestnancovi nebudú preplácané cestovné náklady na dopravu počas kontin. vzdelávania
2. Ak sa ped. a odborný zamestnanec zúčastní kontin. vzdelávania, ktoré by bolo spoplatnené, škola nebude uvedené finančné náklady preplácať
3. Pedag. a odborný zamestnanec nebude absolvovať kontin. vzdelávanie počas pracovného času v dopoludňajších hodinách, iba popoludní a v čase pracovného voľna, okrem vzdelávaní, ktoré sú vzdelávacou inštitúciou refundované.
4. Pedag. a odborný zamestnanec si nebude robiť nároky na finančné ani iné zvýhodnenie za vzdelávanie v mimopracovnom čase- v čase svojho osobného voľna.

Prílohy:

**Osobné plány profesijného rastu pedagogických a odborných zamestnancov pre škol. rok
2010/2011**